

Raport za lata 2016-2017

z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2016-2020

Raport wykonała:
mgr Agata Sibila

Starostwo Powiatowe w Poznaniu
ul. Jackowskiego 18
60-509 Poznań

SPIS TREŚCI:

I.	Wstęp	4
II.	Ochrona jakości powietrza	5
III.	Ochrona wód i ziemi	18
IV.	Prawidłowa gospodarka odpadami	38
V.	Ograniczenie akustycznych zagrożeń środowiska	44
VI.	Zapobieganie ponadnormatywnej emisji pól elektromagnetycznych	52
VII.	Ochrona przyrody	54
VIII.	Monitoring podmiotów korzystających ze środowiska	59
IX.	Edukacja ekologiczna	64
X.	Promocja walorów przyrodniczych i turystycznych powiatu	76
XI.	Podsumowanie	79

I. Wstęp

W celu realizacji polityki ochrony środowiska, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska - nałożyła na organ wykonawczy powiatu obowiązek sporządzania powiatowych programów ochrony środowiska, które podlegają zaopiniowaniu przez organ wykonawczy województwa, a następnie są uchwalane przez radę powiatu.

W związku z powyższym w 2016 roku opracowany został „Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2016-2020”, który w dniu 29 czerwca 2016 r. Rada Powiatu w Poznaniu zatwierdziła uchwałą Nr XIX/243/V/2016.

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska, z wykonania programów sporządza się co 2 lata raporty, które przedstawia się radzie powiatu. Po przedstawieniu raportów radzie powiatu, są one przekazywane przez organ wykonawczy powiatu do organu wykonawczego województwa.

Niniejszy Raport przedstawia stan realizacji Programu w latach 2016 – 2017 i uwzględnia zarówno zadania w nim ujęte, a także nie objęte programem, a zrealizowane. Odnosi się do wszystkich działań, jakie zostały wymienione w tabeli 31 pt. „Harmonogram realizacji zadań wraz z ich finansowaniem” Programu.

Dane zawarte w Raporcie uzyskano od: pracowników Starostwa Powiatowego w Poznaniu, jednostek organizacyjnych Powiatu, gmin powiatu poznańskiego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, spółek wodnych, Wielkopolskiego Wojewódzkiego Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Poznaniu, Szpitala w Puszczykowie oraz Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu.

II. Ochrona jakości powietrza

Wydawanie decyzji administracyjnych regulujących poziomy emisji i ograniczających te poziomy

W ramach podejmowanych działań, w celu ochrony jakości powietrza, wydawane są m.in. decyzje administracyjne regulujące poziomy emisji i ograniczające te poziomy, ponieważ zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska wprowadzanie do powietrza gazów lub pyłów z instalacji wymaga pozwolenia. Organem ochrony środowiska właściwym do wydania takiego pozwolenia jest m.in. starosta. Jest ono wydawane na czas oznaczony, jednakże nie dłuższy niż 10 lat (a w przypadku pozwoleń zintegrowanych na czas nieoznaczony) i określa m.in.:

- 1) rodzaj i parametry instalacji istotne z punktu widzenia przeciwdziałania zanieczyszczeniom;
- 2) wielkość dopuszczalnej emisji w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji, nie większą niż wynikająca z prawidłowej eksploatacji instalacji, dla poszczególnych wariantów funkcjonowania;
- 3) źródła powstawania albo miejsca wprowadzania do środowiska substancji lub energii;
- 4) usytuowanie stanowisk do pomiaru wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza.

Określając w pozwoleniu warunki, o których mowa powyżej, ustala się rodzaje i ilość gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza, wyrażone:

- 1) w mg/m^3 gazów odlotowych w stanie suchym w temperaturze 273 K i ciśnieniu 101,3 kPa, albo w kg/h , albo w kg na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu - dla każdego źródła powstawania i miejsca wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza; w przypadku gdy dla instalacji albo procesu technologicznego lub operacji technicznej, prowadzonych w instalacji, są ustalone standardy emisyjne, wielkość dopuszczalnej emisji wyraża się w pozwoleniu w jednostkach, w jakich wyrażone są te standardy;
- 2) w Mg/rok - dla całej instalacji.

Zgodnie z kompetencjami określonymi w Prawie ochrony środowiska, Starosta Poznański wydał w 2016 roku 40 takich pozwoleń, a w 2017 roku było ich 53.

Monitorowanie stanu środowiska na podstawie dostępnych wyników badań

Z danych uzyskanych od Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, w roku 2016 jakość powietrza na terenie powiatu poznańskiego monitorowano w zakresie:

- pyłu PM_{10} (metodą manualną) oraz ołowiu zawartego w pyłe PM_{10} – w miejscowości Tarnowo Podgórne przy ul. Zachodniej,

- dwutlenku siarki, tlenków azotu, dwutlenku azotu, ozonu, pyłu PM10 (metodą automatyczną) – na stacji automatycznych pomiarów jakości powietrza zlokalizowanej w Borówcu.

Liczba dni z przekroczeniami wartości dobowej $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla pyłu PM10 nie przekroczyła wartości dopuszczalnej dla roku wynoszącej 35 dni. Nie została przekroczona również dopuszczalna wartość średnia roczna.

W Borówcu nie odnotowano także przekroczenia liczby dni z przekroczeniem poziomu docelowego dla ozonu w roku kalendarzowym ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$); stwierdzono 8 dni przy dozwolonych 25 dniach.

Oceny jakości powietrza dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny jest zaliczenie do klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- do klasy C - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

Wartości otrzymane w roku 2016 pozwoliły zakwalifikować powiat poznański (pod kątem ochrony zdrowia) do poniższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu oraz metali oznaczonych w pyłe PM10,
- do klasy C – dla ozonu, pyłu PM10, pyłu PM2,5 i bezo(a)pirenu oznaczonego w pyłe PM10.

W przypadku pyłu PM10 podkreślić należy, że powodem takiej klasyfikacji są przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla 24-godzin.

Stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia tego poziomu określono na rok 2020.

Pod kątem ochrony roślin, wartości SO_2 , NO_x i O_3 otrzymane w roku 2016 pozwoliły na zakwalifikowanie powiatu do klasy A. Stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu ($6000 \mu\text{g}/\text{m}^3$) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia tej wartości określono na rok 2020.

Inwestycje związane z ochroną powietrza

W odniesieniu do zadań inwestycyjnych podejmowano szereg działań, których celem było ograniczenie poziomów emisji. Jednym z nich była wymiana oświetlenia w pomieszczeniach biurowych znajdujących się w budynku Starostwa Powiatowego w Poznaniu, na energooszczędne LED. Wymiany dokonano w grudniu 2017 roku za łączną kwotę 18.437,70 zł, którą objęto 35 opraw oświetleniowych typu 4x18W świetlówkowych. W ich miejscu zainstalowano oprawy 36W ze źródłem światła LED. W wyniku tego przedsięwzięcia zmniejszono moc niezbędną do oświetlenia pomieszczeń z 14 kW do 7 kW. Przy 200 godzinach pracy oświetlenia w miesiącu, otrzymujemy oszczędności na poziomie 251 kWh/miesiąc czyli 3012 kWh/rok.

W budynku przy ul. Słowackiego 8 wykonano wymianę urządzeń elektrycznych i oświetlenia na energooszczędne w ramach modernizacji korytarzy na II i III piętrze. Koszt zadania wyniósł 55.000,00 zł.

Kolejne zadanie to wykorzystywanie systemu podgrzewania ciepłej wody opartego na instalacji układu kolektorów słonecznych (na zdjęciach poniżej) w Szpitalu w Puszczykowie. Zainstalowano 172 sztuki (o łącznej powierzchni 435 m²) wysokiej wydajności kolektorów płaskich Askosolar MAX, które przetwarzają padające światło słoneczne w energię ciepłą. Dzięki wysokiej jakości powłoce TiNOX oraz optymalnej izolacji cieplnej, straty ciepła są ograniczone do minimum. Transport energii cieplnej odbywa się dzięki niezamarzającemu płynowi solarnemu. Ilość ciepła pozyskanego z tej instalacji to 295,22 GJ (82.005kWh) rocznie, natomiast zużycie ciepła na potrzeby CWU to 3.745 GJ. Oznacza to, że 8% ciepła potrzebnego na przygotowanie CWU rocznie pochodzi z niniejszej instalacji OZE.

Fot. Archiwum własne Szpitala w Puszczykowie

Ponadto w 2017 roku na budynku dydaktycznym Zespołu Szkół w Rokietnicy zamontowano 44 sztuki paneli fotowoltaicznych (na zdjęciach poniżej) o mocy 11,66 kW wraz z systemem podgrzewania ciepłej wody użytkowej oraz instalację odgromową dla ochrony tych paneli. Koszt całego przedsięwzięcia, który obejmował m.in. wykonanie dokumentacji projektowej, instalacji elektrycznej, przebudowę instalacji ciepłej wody wyniósł 135.770,00 zł.

Natomiast w budynku administracyjnym Szkoły w Rokietnicy, w ramach jego modernizacji, wymieniono w 2016 roku urządzenia elektryczne i oświetlenie na energooszczędne oraz baterię i urządzenia na wodooszczędne za kwotę 228.000,00 zł.

fot. Janusz Skrzypek

fot. Janusz Skrzypek

W 2017 roku rozpoczęto także budowę (na zdjęciach poniżej) Centrum Kształcenia Praktycznego przy Zespole Szkół nr 1 w Swarzędzu i wydatkowano na ten cel kwotę 4.449.900,00 zł. Cała inwestycja obejmuje rozbudowę istniejącego obiektu szkoły w kierunku południowym, tworząc w ten sposób zwarty, zamknięty kwartał z wewnętrznym dziedzińcem. Wewnątrz kwartału zaprojektowano zielony dziedziniec będący przestrzenią integracyjną oraz zapleczem dla prowadzenia imprez plenerowych. Przebudowie podlega także parking powierzchniowy oraz zmiana lokalizacji boisk sportowych. Główne wejście do budynku Centrum Kształcenia Praktycznego zlokalizowano od strony południowej. Od tej strony zlokalizowano również niezależne wejście do sali sportowej i na dziedziniec oraz wejście do obszaru turystyczno-gastronomicznego. Dach obszaru gastronomicznego przedłużony został w formę trybuny dla boisk sportowych. Powierzchnia użytkowa nowych budynków wyniesie 3.717,12 m² (budynek główny 3.606,93 m², budynek pracowni obsługi diagnostycznej 110,19 m²)

Budynek Centrum Kształcenia Praktycznego zaprojektowano jako obiekt dwu i trzykondygnacyjny z częściowym podpiwniczeniem. Założono separację trzech głównych obszarów budynku: obszaru administracyjno-usługowo, obszaru turystyczno-gastronomicznego oraz pozostałych obszarów kształcenia zawodowego. W obiekcie będzie funkcjonować

18 specjalistycznych pracowni do nauki zawodu, stacja obsługi diagnostycznej z garażem oraz część hotelowo-gastronomiczna, służąca nauce zawodu. Obiekt będzie przystosowany do obsługi osób z niepełnosprawnością.

W nowych pracowniach uczniowie kształcić się będą m.in. w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, technik mechatronik, monter mechatronik, mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych czy technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej. W CKP edukowani będą też przyszli elektrycy, kucharze, tapicerzy czy stolarze.

Konstrukcję nośną budynku zaprojektowano jako żelbetową monolityczną w układzie mieszanym: słupowo płytowym i tarczownicowo - płytowym. Elewacje obiektu zaprojektowano jako grę płaszczyzn wykończonych tynkiem silikonowym w kolorze czystej bieli oraz okien i fasad szklanych. Okna zostały wyposażone w poziome łamacze światła, które wraz z żaluzjami zewnętrznymi mają na celu zapobieganie przed nadmiernym przegrzewaniem pomieszczeń. W obiekcie przewiduje się zastosowanie rozwiązań energooszczędnych w tym: transparentnej izolacji termicznej, retencjonowania wody deszczowej, kolektorów słonecznych.

fot. Grzegorz Tyrański

fot. Grzegorz Tyrański

W latach 2016 – 2017 w Zespole Szkół nr 1 w Swarzędzu zainstalowano wentylację mechaniczną wraz z odzyskiem ciepła i klimatyzację w wybranych pomieszczeniach. Wydatkowano na ten cel 1.225.300,00 zł. Zastosowano centrale wentylacyjne firmy SWEGON serii COMPACT Air model 02, które wyposażone są w wielofunkcyjny, zintegrowany z centralą system sterowania. Powietrze zewnętrzne jest zasysane poprzez czerpnię naścienną i kanał wentylacyjny do centrali, gdzie przechodzi przez filtr powietrza i wymiennik ciepła. Jeżeli zachodzi konieczność, powietrze może zostać dodatkowo podgrzane przez elektryczną nagrzewnicę powietrza o mocy 1,17 kW, która znajduje się wewnątrz urządzenia. W większości zastosowań tej centrali może ona pracować bez nagrzewnicy dzięki wysokiej sprawności odzysku ciepła na wymienniku obrotowym na poziomie 85% oraz wymaganej dla wentylacji wyporowej niższej temperatury powietrza nawiewanego. Powietrze przepływa przez wbudowany tłumik w części dolnej urządzenia i wypływa przez część nawiewną z niską prędkością do pomieszczenia. Centrala zasysa powietrze z pomieszczenia przez wlot powietrza wywiewnego zlokalizowanego na górze z urządzenia. Wywiewne powietrze przechodzi przez tłumik, filtr i wymiennik odzysku ciepła, a następnie zostaje wyprowadzone na zewnątrz pomieszczenia.

Z różnych powodów część zadań zaplanowanych do realizacji w latach 2016 – 2017 nie została wykonana. Są to:

Zadanie	Szacunkowy koszt realizacji (zł)	Powód niewykonania
Wymiana urządzeń elektrycznych i oświetlenia na energooszczędne, wymiana baterii i urządzeń na wodooszczędne w ramach zadania „Rewaloryzacja wnętrz dawnego kompleksu cysterskiego” w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Owińskach	500.000	W związku z pozyskiwaniem środków zewnętrznych realizację przesunięto na rok 2018
Wymiana urządzeń elektrycznych i oświetlenia na energooszczędne, wymiana baterii i urządzeń na wodooszczędne w ramach zadania „Przebudowa budynku Agatki dla potrzeb Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej” – Dom Dziecka w Kórniku-Bninie	110.000	Ze względu na wysokie koszty realizacji zadania oraz przystosowania w 2016 r. pomieszczenia w budynku Jacek na potrzeby Poradni, zrezygnowano z wykonania przedsięwzięcia
Wykonanie instalacji solarnej przygotowania ciepłej wody użytkowej – Dom Dziecka w Kórniku-Bninie	160.000	Realizację przesunięto na kolejne lata
Zastosowanie urządzeń elektrycznych i oświetleniowych energooszczędnych, baterii i urządzeń wodooszczędnych w Szkole w Murowanej Goślinie	500.000	W związku z pozyskaniem środków zewnętrznych, realizację przesunięto na rok 2018
Wymiana urządzeń elektrycznych i oświetlenia na energooszczędne, wymiana baterii i urządzeń na wodooszczędne w Ośrodku Wspomagania Rodziny w Kobylnicy	150.000	W związku z brakiem wykonawcy na wykonanie dokumentacji projektowej w roku 2017, realizacja przesunięta została na rok 2018
Wymiana urządzeń elektrycznych i oświetlenia na energooszczędne, wymiana baterii i urządzeń na wodooszczędne w ramach zadania „Przebudowa budynku internatu dla potrzeb Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej” w Zespole Szkół w Rokietnicy	55.000	Realizacja przesunięta na kolejne lata
Wymiana urządzeń elektrycznych i oświetlenia na energooszczędne, wymiana baterii i urządzeń na wodooszczędne w ramach zadania „Przebudowa wnętrz internatu chłopców i dziewcząt” w Zespole Szkół w Rokietnicy	100.000	Realizacja przesunięta na kolejne lata

Analiza działań określonych w planach gospodarki niskoemisyjnej

Zadaniem nieplanowanym, a służącym ograniczeniu niskiej emisji było podjęcie w dniu 22 listopada 2017 roku przez Radę Powiatu w Poznaniu uchwały Nr XXXIV/488/V/2017 w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowych na likwidację źródeł niskiej emisji i zastąpienie ich rozwiązaniami proekologicznymi. Na jej podstawie dofinansowaniu podlegać będzie likwidacja użytkowanych na terenie powiatu poznańskiego pieców opalanych węglem i innym paliwem stałym oraz zamianę ich na następujące proekologiczne systemy ogrzewania:

1. podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej,
2. ogrzewanie za pomocą nowego kotła zasilanego paliwem gazowym,
3. ogrzewanie elektryczne,
4. pompa ciepła,
5. ogrzewanie za pomocą nowego kotła zasilanego olejem opałowym,
6. ogrzewanie za pomocą nowoczesnego zasilanego automatycznie kotła na paliwo stałe, niewyposażonego w ruszt awaryjny ani elementy umożliwiające jego zamontowanie, spełniającego wymogi Eko projektu w zakresie sprawności i emisji zanieczyszczeń określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 – w przypadku braku możliwości technicznych zmiany kotłów/pieców/palenisk węglowych na paliwo gazowe bądź podłączenia budynków do sieci ciepłowniczej

Dotacja udzielana jest w formie refundacji kosztów kwalifikowanych, czyli wypłata przyznanej kwoty nastąpi dopiero po realizacji opisanej we wniosku zmiany systemu ogrzewania oraz prawidłowym udokumentowaniu wykonanych prac i poniesionych kosztów.

Wysokość dotacji wynieść może do 80% kosztów kwalifikowanych (netto), jednakże nie więcej niż 7.000 zł na lokal, a w przypadku wnioskującej wspólnoty mieszkaniowej – 14.000 zł.

Do kosztów kwalifikowanych zalicza się:

- koszty demontażu kotłów/pieców/palenisk na paliwo stałe;
- koszty zakupu i/lub montażu nowego źródła ogrzewania (wraz z niezbędnym wyposażeniem);
- koszty zakupu i montażu lub modernizacji instalacji (wraz z niezbędnym wyposażeniem) związanych z nowym źródłem ogrzewania;
- koszty modernizacji systemu odprowadzania spalin niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania nowego źródła ogrzewania;
- koszty prac związanych z przyłączeniem do sieci ciepłowniczej (od zaworów odcinających na końcu modułu przyłączeniowego, za układem pomiarowym na zasilaniu i powrocie), sieci

gazowej (od zaworu występującego po gazomierzu w stronę budynku) lub sieci elektroenergetycznej (od zacisków za układem pomiarowym), o ile są one niezbędne;

Termin składania wniosków ogłoszony został w styczniu 2018 roku.

Po złożeniu wniosku, wnioskodawca jest zobowiązany do umożliwienia (w wyznaczonym terminie) przeprowadzenia kontroli wstępnej lokalu, w którym ma nastąpić wnioskowana zmiana ogrzewania. Do dnia kontroli kocioł przewidziany do likwidacji nie może zostać zdemontowany. Jego dotychczasowe użytkowanie musi potwierdzić osoba kontrolująca.

Lista rankingowa zaakceptowanych wniosków wraz z uzyskaną przez poszczególne wnioski ilością punktów, zostanie opublikowana na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu. Starosta Poznański zawiadomi pisemnie wnioskodawców, którym została przyznana dotacja o terminie i miejscu zgłoszenia się w celu podpisania umowy.

Po zrealizowaniu zadania wnioskodawca przedkłada w Starostwie Powiatowym w Poznaniu, formularz rozliczenia dotacji wraz z niezbędnymi dokumentami w terminie 14 dni od wykonania przedsięwzięcia, ale nie później niż do 30 września.

Wymagane informacje i dokumenty niezbędne do rozliczenia dotacji:

- ilość zlikwidowanych palenisk/kotłowni węglowych,
- rodzaj i moc zainstalowanego ogrzewania/ moc grzewcza,
- oryginały faktur VAT wystawione na Wnioskodawcę, z wyodrębnioną wartością netto dla każdej pozycji i dla wartości całkowitej,
- dokumenty potwierdzające dokonanie zapłaty za faktury VAT,
- zaświadczenie - obowiązkowa opinia kominiarska w przypadku ogrzewania gazowego,
- zaświadczenie potwierdzające spełnienie wymagań ekoprojektu określonych w Rozporządzeniu Komisji Europejskiej EU 2015/1189 - w przypadku zmiany systemu na ogrzewanie węglowe,
- dokumenty umożliwiające przystąpienie do użytkowania zgodnie z ustawą Prawo budowlane, ustawą Prawo geologiczne i górnicze, ustawą Prawo ochrony środowiska, jeżeli są wymagane,
- pozwolenie na budowę - obowiązkowe w przypadku zmiany systemu ogrzewania na gazowe.

Po złożeniu formularza rozliczenia dotacji wnioskodawca obowiązany jest udostępnić lokal, w którym dokonano zmiany systemu ogrzewania w celu przeprowadzenia kontroli powykonawczej.

Po spełnieniu wymagań jakie zostały zawarte w ww. uchwale, w II połowie 2018 roku wnioskodawcom zostaną wypłacone pierwsze dotacje.

W ramach działań związanych z niską emisją, w latach 2016-2017 przeprowadzono 2 akcje informacyjne związane z podniesieniem świadomości mieszkańców powiatu poznańskiego w aspekcie ochrony powietrza. W ramach tych akcji wydrukowano 185.000 ulotek, które zostały dostarczone do gospodarstw domowych. Całkowity koszt niniejszego przedsięwzięcia wyniósł 59.950,50 zł.

Gminy położone na terenie powiatu poznańskiego też podejmowały następujące różnego rodzaju działania związane z gospodarką niskoemisyjną i są to:

Gmina	Podjęte działania
Buk	w dniu 26 września 2017 r. Rada Miasta i Gminy Buk podjęła uchwałę w sprawie udzielenia dotacji celowej na dofinansowanie wymiany źródeł ogrzewania węglowego na ekologiczne źródła ciepła. Na jej podstawie od 17 października 2017 r. mieszkańcy mogli składać wnioski o dofinansowanie (do 4.000,00 zł) wymiany pieców węglowych centralnego ogrzewania lub kaflowych zasilanych paliwem stałym na kotły centralnego ogrzewania zasilane gazem, olejem opałowym lub energią elektryczną. W 2017 roku z tej możliwości skorzystało 18 gospodarstw domowych, którym przekazano łączną kwotę dotacji w wysokości 70.200,00 zł
Czerwonak	- wykonanie w 2017 roku w Koziegłowach stacji monitoringu jakości powietrza atmosferycznego, która włączona jest do państwowego monitoringu jakości powietrza – koszt zadania 499.500,00 zł, - zainstalowanie w 2016 roku pompy ciepła na pływalni w Koziegłowach – koszt 478.668,04 zł, - termomodernizacja budynku komunalnego za kwotę ok. 55.000,00 zł, - przeprowadzanie ok. 100 corocznych kontroli gospodarstw domowych pod kątem spalania w piecach
Dopiewo	w dniu 20 listopada 2017 r. Rada Gminy Dopiewo podjęła uchwałę w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Dopiewo na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła w mieszkalnych budynkach jednorodzinnych lub lokalach mieszkalnych na obszarze Gminy Dopiewo od stycznia 2018 do 30 czerwca 2021 roku
Kleszczewo	- termomodernizacja budynku komunalnego – 64.914,45 zł, - termomodernizacja szkoły w Kleszczewie i Ziminie oraz świetlicy w Poklatkach – 452.469,35 zł
Komorniki	- uchwalenie planu gospodarki niskoemisyjnej, - zakup nowych autobusów, - zakup sprzętu do monitorowania stanu powietrza w m. Plewiska, Komorniki i Wiry
Kórnik	- wymiana pieca w Szkole Podstawowej w Robakowie – 173.337,10 zł, - montaż czujnika jakości powietrza w m. Kamionki, - pozyskanie środków na termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Kórniku – 2.857.830,00 zł, - pozyskanie środków na termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Radzewie

Mosina	- przeprowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie ograniczania niskiej emisji – Nie Pal Śmieci Nie Pal Sąsiadów – 9.833,85 zł, - publikacja informacji dotyczących szkodliwości spalania odpadów w miesięczniku „Informator Mosiński”
Pobiedziska	realizacja projektu „Wspieranie strategii niskoemisyjnych na terenie gminy Pobiedziska poprzez tworzenie kompleksowej infrastruktury Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych w Biskupicach, Pobiedziskach i Pobiedziskach Letnisko wraz z zakupem środków transportu publicznego”
Rokietnica	złożono 4 wnioski o dofinansowanie następujących projektów: - „Odnawialne źródła energii dla mieszkańców gmin: Rokietnica, Puszczykowo, Suchy Las”, - „Węzeł przesiadkowy Rokietnica”, - „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Gminy Rokietnica”, - modernizacja oświetlenia drogowego
Suchy Las	- wykonanie ścieżek rowerowych za kwotę 1.335.746,00 zł, - termomodernizacja Zespołu Szkół w Chludowie – 3.028.952,00 zł, - wydanie i dystrybucja ulotek „Palenie śmieci zabija” – 4.000,05 zł, - realizacja filmu informacyjno-edukacyjnego dotyczącego zagadnień niskiej emisji – 4.797,00 zł
Swarzędz	- zainstalowanie ogrzewania gazowego na dwóch świetlicach wiejskich w Janikowie za kwotę 33.364,98 zł oraz w Sarbinowie za kwotę 22.68,90 zł, - zakup 4 nowych autobusów hybrydowych za kwotę 1.804.500,00 zł za sztukę
Tarnowo Podgórne	- budowa ścieżki pieszo-rowerowej w ciągu drogi powiatowej Jankowice-Lusówko – koszt ok. 655 tys. zł, - budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej Jankowice-Tarnowo Podgórne – koszt ok. 512 tys. zł, - budowa ścieżki rowerowej w ciągu ul. Wierzbowej w Przeźmierowie – koszt ok. 570 tys. zł, - budowa ścieżki rowerowej przy ul. Admiralskiej i Morskiej w Lusówku – koszt ok. 425 tys. zł

III. Ochrona wód i ziemi

Wydawanie pozwoleń wodnoprawnych

Zgodnie ustawą z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne, starosta był organem właściwym (do czasu wejścia w życie nowej ustawy) do wydawania pozwoleń wodnoprawnych, w treści których ustalano cel i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnienia oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki, a w szczególności:

- ilość pobieranej lub odprowadzanej wody, w tym maksymalną ilość m³ na godzinę i średnią ilość m³ na dobę oraz maksymalną ilość m³ na rok;
- sposób gospodarowania wodą, w tym charakterystyczne rzędne piętrzenia oraz przepływy;
- tryb pracy elektrowni wodnej;
- ograniczenia wynikające z konieczności zachowania przepływu nienaruszalnego;
- ilość, stan i skład ścieków wykorzystywanych rolniczo;
- ilość, stan i skład ścieków wprowadzanych do wód, do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych albo minimalny procent redukcji zanieczyszczeń w procesie oczyszczania ścieków, a w przypadku ścieków przemysłowych, jeżeli jest to uzasadnione, dopuszczalne ilości zanieczyszczeń, zwłaszcza ilości substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, wyrażone w jednostkach masy przypadających na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu;
- terminy pobierania i odprowadzania wody oraz wprowadzania ścieków dla zakładów, których działalność cechuje się sezonową zmiennością;
- opis urządzenia wodnego, w tym położenie za pomocą współrzędnych geograficznych oraz podstawowe parametry charakteryzujące to urządzenie i warunki jego wykonania;
- obowiązki wobec innych zakładów posiadających pozwolenie wodnoprawne lub uprawnionych do rybactwa, narażonych na szkody w związku z wykonywaniem tego pozwolenia wodnoprawnego;
- wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom lub zmniejszających negatywne skutki wykonywania tego pozwolenia wodnoprawnego;
- niezbędne przedsięwzięcia ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko;
- przedsięwzięcia i działania niezbędne dla spełnienia warunków;
- sposób i zakres prowadzenia pomiarów ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód, do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych albo wykorzystywanych rolniczo, o ile wykraczają one poza wymagania wynikające z przepisów albo z przepisów odrębnych;

- sposób i zakres prowadzenia pomiarów ilości i jakości pobieranej wody w stanie pierwotnym;
- sposób postępowania w przypadku uszkodzenia urządzeń pomiarowych;
- prowadzenie okresowych pomiarów wydajności i poziomu zwierciadła wody w studni;
- sposób postępowania w przypadku rozruchu, zatrzymania działalności bądź awarii urządzeń istotnych dla realizacji pozwolenia, a także rozmiar i warunki korzystania z wód oraz urządzeń wodnych w tych sytuacjach wraz z maksymalnym, dopuszczalnym czasem trwania tych warunków;
- wskazanie zakazów i obszaru, na którym one obowiązują.

W razie potrzeby w pozwoleniu wodnoprawnym dodatkowo ustalano obowiązek:

- prowadzenia pomiarów jakości wód podziemnych oraz wód płynących poniżej i powyżej miejsca zrzutu ścieków, z określeniem częstotliwości i metod tych pomiarów;
- wykonania robót lub uczestniczenia w kosztach utrzymania urządzeń wodnych, stosownie do odnoszonych korzyści;
- wykonania robót lub uczestniczenia w kosztach utrzymania wód, stosownie do wzrostu tych kosztów w wyniku realizacji tego pozwolenia;
- odtworzenia retencji przez budowę służących do tego celu urządzeń wodnych lub realizację innych przedsięwzięć, jeżeli w wyniku realizacji pozwolenia wodnoprawnego nastąpi zmniejszenie naturalnej lub sztucznej retencji wód śródlądowych;
- podjęcia działań służących poprawie stanu zasobów ryb lub uczestniczenia w kosztach zarybiania wód powierzchniowych, jeżeli w wyniku realizacji pozwolenia wodnoprawnego nastąpi zmniejszenie populacji ryb lub utrudnienie ich migracji.

Starosta Poznański wydał w 2016 roku 361 pozwoleń wodnoprawnych, a w roku 2017 – 318 takich decyzji.

W przypadku m.in. przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wykonania budowli przeciwpowodziowych, przerzutu wody i wykonania niezbędnych do tego urządzeń wodnych, wprowadzania do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów, wydobywania z wód powierzchniowych kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska, organem właściwym do wydawania pozwoleń wodnoprawnych był marszałek województwa.

W związku z powyższym, Marszałek Województwa Wielkopolskiego wydał w 2016 roku 11 pozwoleń, a w 2017 roku 18 pozwoleń.

Jeżeli szczególne korzystanie z wód lub wykonanie urządzeń wodnych w całości lub w części odbywało się na terenach zamkniętych, dyrektor regionalnego zarządu wydawał wszystkie pozwolenia wodnoprawne wymagane dla tych przedsięwzięć. W ramach niniejszych kompetencji dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu w latach 2016-2017 wydał 5 decyzji wodnoprawnych.

W 2018 roku w życie weszła nowa ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne, która przeniosła wszelkie kompetencje związane z wydawaniem pozwoleń wodnoprawnych do nowo powołanej jednostki jaką jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Monitorowanie stanu środowiska na podstawie dostępnych wyników badań

Z informacji przedstawionych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu wynika, iż badania stanu wód w 2016 roku wykonywano w oparciu o „Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu lub potencjału ekologicznego oraz ocena stanu chemicznego. Stan wód określany jest jako :

- dobry – jeśli stan /potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako bardzo dobry (stan) maksymalny (potencjał) lub dobry, a jednocześnie stan chemiczny jest dobry,
- zły – w pozostałych przypadkach.

Stan ekologiczny – określany jest dla sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód. Stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako: bardzo dobry (stan) lub maksymalny (potencjał), dobry, umiarkowany, słaby i zły.

Ocena stanu chemicznego wykonywana jest na podstawie analizy wyników badań wskaźników chemicznych z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Stan chemiczny klasyfikuje się jako dobry lub poniżej dobrego.

Szczegółowe oceny stanu wód powierzchniowych są zamieszczone na stronie internetowej WIOŚ.

Natomiast ocena stanu wód płynących przedstawia się następująco:

JCW	Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
Główna od zlewni zb. Kowalskie do ujścia	umiarkowany ze względu na elementy biologiczne	dobry	zły
Cybina	umiarkowany ze względu na elementy fizykochemiczne	dobry	zły
Głuszynka	słaby ze względu na elementy biologiczne	dobry	zły
Kopel do Głuszynki	umiarkowany ze względu na elementy fizykochemiczne	-	zły
Kopel od Głuszynki	umiarkowany ze względu na elementy fizykochemiczne	dobry	zły
Trojanka	umiarkowany ze względu na elementy biologiczne	dobry	zły
Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej	zły ze względu na elementy biologiczne	poniżej dobrego	zły
Kanał Mosiński od Żydowskiego Rowu	słaby ze względu na elementy biologiczne	poniżej dobrego	zły
Olszynka	umiarkowany ze względu na elementy biologiczne	-	zły
Wirynka	umiarkowany ze względu na elementy biologiczne	-	zły
Żydowski Rów	umiarkowany ze względu na elementy fizykochemiczne	-	zły
Warta od Rózanego Potoku do Dopływu z Uchorowa	słaby ze względu na elementy biologiczne	poniżej dobrego	zły
Warta od Pyszącej do Kopli	słaby ze względu na elementy biologiczne	dobry	zły
Samica Stęszewska	słaby ze względu na elementy biologiczne	poniżej dobrego	zły

Ocena stanu wód jeziornych na terenie powiatu poznańskiego przedstawia się następująco:

JCW	Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
Jezioro Bnińskie	słaby ze względu na elementy biologiczne	poniżej dobrego	zły
Jezioro Lusowskie	dobry	poniżej dobrego	zły
Jezioro Niepruszewskie	słaby ze względu na elementy biologiczne	-	zły
Jezioro Strykowskie	umiarkowany ze względu na elementy biologiczne	dobry	zły

Badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu poznańskiego prowadzone były przez:

- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie w ramach monitoringu diagnostycznego,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, który prowadzi monitoring wyłącznie na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w zakresie umożliwiającym ocenę wpływu związków azotu pochodzących z gospodarki rolnej na jakość wód podziemnych.

W ramach monitoringu diagnostycznego przeprowadzono badania w 17 punktach badawczych. Jakość wód w 8 punktach mieściła się w granicach II klasy (wody dobrej jakości), w 7 punktach – w granicach III klasy (wody zadowalającej jakości), w jednym punkcie w granicach klasy IV (wody niezadawalającej jakości) i w jednym punkcie w granicach klasy V (wody złej jakości). Wody V klasy zostały pobrane z piezometru, który nie jest źródłem zaopatrzenia w wodę pitną.

Natomiast badania przeprowadzone w 2 studniach zlokalizowanych w miejscowościach Będlewo i Wronczyn ujmujących wody gruntowe, czwartorzędowe, podatne na zanieczyszczenia antropogeniczne nie wykazały zagrożenia zanieczyszczeniem azotami pochodzenia rolniczego.

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej

W ramach działań inwestycyjnych w 2016 roku wybudowano sieć kanalizacyjną z przyłączeniem do oczyszczalni gminnej w Dopiewie oraz wykonano przyłącze kanalizacyjne w Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach. Zadanie zostało wykonane przez Gminę Dopiewo, w ramach którego zainstalowano: kolektory grawitacyjne o średnicy 20 cm – długość 226 m; kolektory tłoczne o średnicy 18 cm – długość 1912,5 m; przepompownię ścieków. Całkowity koszt wykonania zadania wyniósł 657.600,00 zł, w tym Powiat przekazał dotację celową w wysokości 524.3737,00 zł.

Działania zabezpieczające przed wystąpieniem oraz skutkami powodzi i suszy

W celu zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego wykorzystuje się środki techniczne i nietechniczne. Ochronę przed powodzią prowadzi się w szczególności poprzez:

- budowę, rozbudowę i utrzymanie budowli przeciwpowodziowych,
- racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód,
- zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód,
- zapewnienie funkcjonowania monitoringu i systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami,

- kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych.

Jednym z podstawowych działań ochrony przed powodzią jest wskazanie obszarów zagrożonych powodzią i zarządzanie ryzykiem powodziowym. Przez teren powiatu poznańskiego przepływa m.in. Warta, Cybina, Główna, Kanał Mosiński, Samica Stęszewska, Wirynka, Średzka Struga. Dla odcinków rzek: Warty (km 211,5-227,5 oraz 249-280), Cybiny (km 10,5-17,5), Główniej (km 3,5-29,5, Kanału Mosińskiego (km 0-15,5) zostały opracowane, przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego. Mapy te zostały opublikowane dnia 15 kwietnia 2015 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Na mapach zostały wskazane:

- obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$),
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$),
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$),
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału,
- obszar obejmujący tereny narażane na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Zakazy określone w ustawie z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne dotyczące wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią i zwiększających zagrożenie powodziowe oraz lokalizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, jak również lokalizacji nowych cmentarzy, obecnie również obowiązują. Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od wymienionych wyżej zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.

Podstawą zapewnienia bezpieczeństwa powodziowego jest kształtowanie zagospodarowania dolin rzecznych realizowane m.in. poprzez uwzględnienie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planie zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy. Wprowadzając

granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią do dokumentów planistycznych, ogranicza się zabudowę tych terenów, a w dalszej konsekwencji nie generuje się strat powodziowych. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ww. dokumenty wymagały uzgodnienia z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Po wejściu w życie nowej ustawy Prawo wodne, uzgodnień dokonuje właściwy organ Wód Polskich.

W przypadku zagrożenia powodziowego na terenie powiatu poznańskiego poza odcinkami cieków, dla których już zostały opracowane mapy zagrożenia powodziowego, w ramach wstępnej oceny ryzyka powodziowego rzeki: Samica Stęszewska (odcinek km 0-23), Wiryńka (odcinek km 0-16), Średzka Struga (odcinek km 0-8 zostały zakwalifikowane do opracowania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego w II cyklu planistycznym, tj. w terminie do dnia 22 grudnia 2019 r. Oznacza to, że na ww. odcinkach cieków wystąpienie zagrożenia powodziowego jest prawdopodobne, a jego wielkość i zasięg zostaną wyznaczone na mapach zagrożenia powodziowego.

Oprócz tego od 2016 roku w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej trwają prace w ramach projektów „Przegląd i aktualizacja wstępnej oceny ryzyka powodziowego” oraz „Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego”.

Ponadto dokumentem uwzględniającym zadania techniczne, a w szczególności nietechniczne, mające wpływ na ograniczenie skutków powodzi jest Plan zarządzania ryzykiem powodziowym. Plany dla obszarów dorzeczy Odry, Wisły oraz Pregoty zostały przyjęte przez Radę Ministrów w formie rozporządzeń z dnia 18 października 2016 r. Stanowią one podstawowy dokument planistyczny mający na celu integrację działań instytucji związanych z zarządzaniem ryzykiem powodziowym oraz powstały w uzgodnieniu z różnymi instytucjami odpowiedzialnymi za poszczególne obszary działania (gospodarkę wodną, planowanie przestrzenne, bezpieczeństwo ludzi – reagowanie kryzysowe, dziedzictwo kulturowe, obszary chronione itp.). W planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Warty, który stanowi integralną część Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla dorzecza Odry, została uwzględniona np. budowa polderu Golina, a także szereg działań utrzymaniowych mających na celu ograniczenie skutków powodzi m.in. na terenie powiatu poznańskiego.

Poza kształtowaniem zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych i terenów zalewowych, ważnym aspektem ochrony przed powodzią jest racjonalne retencjonowanie wód. Pośredni wpływ na sytuację powodziową na obszarze powiatu poznańskiego ma gospodarka wodna prowadzona na zbiorniku Jeziorsko. W czasie wezbrania najważniejszą rolę odgrywa system

przekazywania informacji o zmianach odpływu ze zbiornika Jeziorsko, a także prowadzenie gospodarki na zbiorniku w taki sposób, aby kulminacje wezbrań na Warcie i Prośnie nie nałożyły się, czego udało się uniknąć np. w czasie powodzi w maju i czerwcu 2010 r. Komunikaty o wielkości odpływu są przekazywane faksem i drogą elektroniczną do wyznaczonych jednostek administracyjnych niezwłocznie po podjęciu decyzji o zmianie odpływu ze zbiornika.

Ponadto prowadzony jest stały monitoring sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej w regionie wodnym Warty. Komunikaty o ewentualnym zagrożeniu powodziowym jak i zjawiskach lodowych publikowane są na stronie internetowej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

W latach 2016-2017 został opracowany Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty, który został przyjęty przez Dyrektora Regionalnego Zarządy Gospodarki Wodnej w Poznaniu dnia 5 grudnia 2017 r. W okresie konsultacji społecznych projektu planu i prognozy oddziaływania na środowisko odbyły się m.in. w Poznaniu konferencje informacyjno-konsultacyjne, które miały na celu przybliżenie tematyki suszy w regionie wodnym Warty. Zgodnie z zapisami Planu, dla gmin zagrożonych suszą na poziomie lokalnym, w tym także dla gmin powiatu poznańskiego, przewiduje się:

- wdrożenie systemów monitoringu, prognozowania i ostrzegania przed zjawiskiem suszy,
- opracowanie i wdrażanie kampanii edukacyjnych i informacyjnych oraz programów szkoleniowych,
- uwzględnienie w dokumentach planistycznych wymagań i uwarunkowań wynikających z zagrożeń wystąpienia suszy,
- wprowadzenie instrumentów ekonomicznych racjonalizacji użytkowania wody.

Ponadto zakłada się na terenie całego regionu wodnego Warty wprowadzenie działań ograniczających utratę naturalnej retencji, wspomaganie ochrony ekosystemów wodnych, przeprowadzenie analizy możliwości zwiększania retencji.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, na terenie powiatu poznańskiego w latach 2016-2017 nie przeprowadzał żadnych prac inwestycyjnych.

W zakresie ochrony przeciwpowodziowej w Starostwie Powiatowym funkcjonuje Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego Starosty Poznańskiego na podstawie Zarządzenia Starosty Poznańskiego nr 45/2015 z dnia 22 kwietnia 2015 r., a do jego zadań należy:

- pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego;
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;

- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
- dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum;
- realizacja zadań stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa.

Zadania PCZK zawarte zostały w „Operacie Przeciwpowodziowym Powiatu Poznańskiego” opracowanym w 2010 roku. Dokument ten systematyzuje działania zapobiegawcze, a także działania usuwające skutki powodzi, których nie udało się uniknąć. Wyznaczono w nim także tereny charakteryzujące się zagrożeniem powodziowym oraz tereny przeznaczone do przeprowadzenia ewakuacji.

Sprawne funkcjonowanie PCZK gwarantuje, że informacje przekazywane Staroście oraz Powiatowemu Zespołowi Zarządzania Kryzysowego są wiarygodne i aktualne. PCZK służy komunikacji tych dwóch ciał z instytucjami współpracującymi, w tym m.in. Policją, Państwową Strażą Pożarną, Gminnymi i Wojewódzkimi Centrami Zarządzania Kryzysowego, Inspekcją Sanitarną i Weterynaryjną i innymi.

Na terenie gmin powiatu poznańskiego, w ramach działań związanych z ochroną przed powodzią i suszą, podjęto następujące działania:

- zamontowanie wodowskazów przy Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Koziegłowach oraz przy moście w Promnicach, gm. Czerwonak, w celu kontroli poziomu wody w rz. Warcie,
- odtworzenie zbiornika melioracyjnego w Trojanowie, gm. Murowana Goślina za kwotę w wysokości 139.827,99 zł.

Działania związane z utrzymaniem urządzeń melioracji wodnej szczegółowej

Kolejnym zadaniem realizowanym w ramach ochrony wód jest utrzymywanie urządzeń melioracji wodnej szczegółowej. Zgodnie z ustawą Prawo wodne, do urządzeń tych zalicza się: rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie, drenowania, rurociągi o średnicy poniżej 0,6 m, stacje pomp do nawodnień ciśnieniowych, ziemne stawy rybne, groble na obszarach nawadnianych, systemy nawodnień grawitacyjnych i ciśnieniowych. Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej - do tej spółki. Spółki wodne oraz związki wałowe są formami organizacyjnymi, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, zrzeszają osoby fizyczne lub prawne i mają na celu zaspokajanie wskazanych ustawą potrzeb w dziedzinie gospodarowania wodami.

Spółki wodne, zapewniając zaspokojenie potrzeb zrzeszonych w nich osób w dziedzinie gospodarowania wodami, mogą podejmować prowadzenie działalności umożliwiającej osiągnięcie zysku netto. Osiągnięty zysk netto przeznacza się wyłącznie na cele statutowe spółki wodnej.

Zakres prac jaki został wykonany w ramach działalności poszczególnych spółek wodnych przedstawia się następująco.

Nazwa spółki	Wykaz wykonanych prac
Gminna Spółka Wodna w Kostrzynie	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 23.565 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 284 ha
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 21.320 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 837,5 ha
Spółka Wodno-Melioracyjna „Trojanka” w Murowanej Goślinie	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 18.489 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 70 ha - całkowity koszt prac – 170.867,91 zł
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 7.484 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 530 ha - całkowity koszt prac – 237.293,18 zł
Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Śremie działający w imieniu Gminnej Spółki Wodnej w Kórniku	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 40.520 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 98 ha - całkowity koszt prac – 697.840,00 zł
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 36.000 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 116 ha - całkowity koszt prac – 830.235,00 zł
Gminna Spółka Wodno-Melioracyjna w Pobiedziskach	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 11.186 mb - całkowity koszt prac – 130.813,35 zł
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 17.253 mb - koszt naprawy urządzeń drenarskich – 30.110,40 zł - całkowity koszt prac – 233.727,01 zł
Gminna Spółka Wodno-Melioracyjna w Swarzędzu	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 21.620 mb - całkowity koszt prac – 406.268,41 zł
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 31.030 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 5.646,00 zł - całkowity koszt prac – 494.920,19 zł

Gminna Spółka Wodna w Kleszczewie	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 18.710 mb - ilość napraw urządzeń drenarskich – 58 - całkowity koszt prac – 221.698,35 zł
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 11.415 mb - ilość napraw urządzeń drenarskich – 123 - całkowity koszt prac – 260.506,07 zł
Związek Spółek Wodnych w Nowym Tomyślu działający na rzecz Gminnej Spółki Wodnej w Buku	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 15.437,5 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 883 ha - całkowity koszt prac – 330.987,27 zł 2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 13.661 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 2155 ha - całkowity koszt prac – 535.200,01 zł
Poznański Związek Spółek Wodnych działający w imieniu: - Gminnej Spółki Wodnej w Czerwonaku	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 46.060 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 20 ha - całkowity koszt prac – 278.853,80 zł 2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 48.441 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 10 ha - całkowity koszt prac – 330.610,71 zł
- Gminnej Spółki Wodnej w Dopiewie	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 63.215 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 63 ha - całkowity koszt prac – 525.792,05 zł
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 62.629 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 98 ha - całkowity koszt prac – 659.312,65 zł
- Gminnej Spółki Wodnej w Komornikach	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 27.970 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 31 ha - całkowity koszt prac – 330.056,62 zł
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 36.540 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 41 ha - całkowity koszt prac – 465.240,70 zł
- Spółki Wodnej w Luboniu	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 6.330 mb - całkowity koszt prac – 58.913,26 zł
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 7.580 mb - całkowity koszt prac – 63.280,99 zł

- Gminnej Spółki Wodnej w Rokietnicy	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 57.370 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 13 ha - całkowity koszt prac – 495.022,97 zł
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 40.335 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 104 ha - całkowity koszt prac – 522.148,34 zł
- Gminnej Spółki Wodnej w Stęszewie	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 36.330 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 30 ha - całkowity koszt prac – 262.637,31 zł
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 37.940 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 38 ha - całkowity koszt prac – 329.314,87 zł
- Gminnej Spółki Wodnej w Suchym Lesie	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 36.180 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 12 ha - całkowity koszt prac – 447.757,17 zł
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 33.735 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 61 ha - całkowity koszt prac – 805.499,71 zł
- Gminnej Spółki Wodnej w Tarnowie Podgórnym	2016 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 107.091 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 68 ha - całkowity koszt prac – 848.703,40 zł
	2017 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 109.399 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 170 ha - całkowity koszt prac – 1.179.961,81 zł

W związku z ciągłym brakiem odpowiedniej ilości środków pieniężnych pozwalających na objęcie konserwacją wszystkich urządzeń, które tego wymagają, Powiat już od wielu lat przeznaczal z budżetu środki finansowe w celu wykonania większej ilości prac. W latach 2016-2017 kwota ta wyniosła 249.999,97 zł w każdym roku.

Wspieranie finansowe spółek wodnych w zakresie utrzymania i modernizacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych odbywa się również ze strony Gmin Powiatu Poznańskiego i przedstawia się następująco:

Gmina	Sposób wspierania spółek wodnych
Buk	Jest członkiem spółki wodnej. Przekazała dotację w wysokości 80.000 zł w roku 2016 oraz 100.000 zł w roku 2017
Czerwonak	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki. Wysokość przekazanych środków wyniosła 110.000 zł w roku 2016 i 2017
Dopiewo	Jest członkiem spółki i przekazała środki finansowane w wysokości 365.411,31 zł w roku 2016 Oraz 586.068,46 zł w roku 2017
Kleszczewo	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki, które wyniosły 440,00 zł w każdym roku oraz przekazała na naprawę drenaży w roku 2016 kwotę 8.000,00 zł, a w roku 2017 kwotę 5.000,00 zł
Komorniki	Jest członkiem spółki wodnej i partycypuje w kosztach utrzymania urządzeń melioracyjnych
Kostrzyn	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki, które wyniosły corocznie 83.087,20 zł
Kórnik	Nie jest członkiem spółki wodnej, ale wspierała finansowo jej działania kwotą 399.990,00 zł w roku 2016 oraz kwotą 606.499,00 zł w roku 2017
Luboń	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki. Wysokość przekazanych środków wyniosła 26.000 zł w roku 2016 oraz 35.000,00 zł w roku 2017
Mosina	Nie jest członkiem spółki. W roku 2016 przeznaczyła kwotę w wysokości 10.453,77 zł.
Murowana Goślina	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki, które wyniosły 59.000,00 zł w roku 2016 oraz 89.828,00 zł w roku 2017
Pobiedziska	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki. Wysokość przekazanych środków wyniosła 70.000 zł w każdym roku
Rokietnica	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki. Wysokość przekazanych środków wyniosła 100.000 zł w każdym roku
Stęszew	Jest członkiem spółki wodnej i przekazała dotacje w latach 2016-2017 po 62.500,00 zł
Suchy Las	Jest członkiem spółki wodnej i przekazuje składki, które wyniosły za lata 2016-2017 łącznie 600.000,00 zł (po 300.000,00 zł rocznie)
Swarzędz	Nie jest członkiem spółki wodnej, ale wspiera finansowo jej działania – w roku 2016 kwotą 100.000 zł, a w roku 2017 kwotą 120.000,00 zł
Tarnowo Podgórne	Jest członkiem spółki wodnej oraz przekazała składki w wysokości 250.000 zł

Na wykonywanie prac, o których mowa powyżej, spółkom wodnym przekazywane są również dotacje ze strony Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego oraz Wojewody Wielkopolskiego.

Wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących rekultywacji gruntów

Na podstawie zapisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych, osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest obowiązana do ich rekultywacji na własny koszt. Rekultywację i zagospodarowanie gruntów planuje się, projektuje i realizuje na wszystkich etapach działalności przemysłowej.

Rekultywację gruntów prowadzi się w miarę jak grunty te stają się zbędne całkowicie, częściowo lub na określony czas do prowadzenia działalności przemysłowej oraz kończy się w terminie do 5 lat od zaprzestania tej działalności.

Decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania, które wydaje starosta określają:

- stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, ustalony na podstawie opinii rzeczoznawców;
- osobę obowiązaną do rekultywacji gruntów;
- kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów;
- uznanie rekultywacji gruntów za zakończoną;

po zasięgnięciu opinii:

- dyrektora właściwego terenowo okręgowego urzędu górniczego - w odniesieniu do działalności górniczej;
- dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub dyrektora parku narodowego - w odniesieniu do gruntów o projektowanym leśnym kierunku rekultywacji;
- wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Osoby obowiązane do rekultywacji gruntów zawiadamiają starostę w terminie do dnia 28 lutego każdego roku o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

Na podstawie przypisanych Staroście Poznańskiemu kompetencji, wydał on w 2016 roku 13 decyzji, a w 2017 roku 8 decyzji w sprawie rekultywacji gruntów.

Wydawanie decyzji administracyjnych zezwalających na wyłączenie gruntów rolnych
z produkcji rolniczej

W związku z zapisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, starosta zezwala na wyłączanie gruntów rolnych z produkcji rolniczej tylko w zakresie niezbędnym do realizacji inwestycji. Wyłączenie z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego, zaliczonych do klas I, II, III, IIIa, IIIb, oraz użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, V i VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego, przeznaczonych na cele nierolnicze i nieleśne - może nastąpić po wydaniu decyzji zezwalających na takie wyłączenie. W decyzjach tych starosta określa obowiązki związane z wyłączeniem. Obowiązkiem takim jest uiszczenie należności i opłat rocznych, który powstaje od dnia faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji.

Dane dot. złożonych wniosków oraz wydanych decyzji związanych z wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji rolniczej zostały przedstawione poniżej.

Ilość złożonych wniosków

Gmina	Ilość wniosków (szt.)	
	Rok 2016	Rok 2017
Buk	79	76
Czerwonak	97	104
Dopiewo	246	232
Kleszczewo	90	102
Komorniki	195	155
Kostrzyn	114	116
Kórnik	271	283
Luboń	74	49
Mosina	144	154
Murowana Goślina	66	72
Pobiedziska	120	104
Puszczykowo	19	23
Rokietnica	173	142
Stęszew	86	93
Suchy Las	83	60
Swarzędz	165	224
Tarnowo Podgórne	265	263
RAZEM	2.287	2.252

Ilość wydanych orzeczeń

Gmina	Ilość decyzji (szt.)		Ilość zaświadczeń (szt.)	
	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017
Buk	9	11	70	65
Czerwonak	18	7	79	97
Dopiewo	36	41	210	191
Kleszczewo	20	27	70	75
Komorniki	32	28	163	127
Kostrzyn	10	10	104	106
Kórnik	31	15	240	268
Luboń	6	1	68	48
Mosina	6	2	138	152
Murowana Goślina	6	4	60	68
Pobiedziska	4	3	116	101
Puszczykowo	-	-	19	23
Rokietnica	51	34	122	108
Stęszew	4	3	82	90
Suchy Las	12	8	71	52
Swarzędz	17	17	148	207
Tarnowo Podgórne	44	26	221	237
RAZEM	306	237	1.981	2.015

W wyniku wydanych decyzji zezwolono na trwałe wyłączenie z produkcji powierzchni 0,1417 ha gruntów rolnych klasy II, powierzchni 27,3903 ha gruntów rolnych klasy IIIa oraz powierzchni 64,2356 ha gruntów rolnych klasy IIIb.

Wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska starostowie zostali zobowiązani do sporządzenia wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz przekazania go (oraz raz na 2 lata jego aktualizacji) regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska. Obowiązek ten należy dokonać najpóźniej do września 2018 roku.

Rodzaje działalności mogących z dużym prawdopodobieństwem powodować historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi zostały określone w załączniku 2 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

W celu identyfikacji niniejszych zanieczyszczeń, Starosta Poznański zwrócił się w marcu 2017 r. z pisemną prośbą o przekazanie wszelkich informacji, będących w posiadaniu Burmistrzów i Wójtów gmin powiatu poznańskiego, Marszałka Województwa Wielkopolskiego oraz Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, dotyczących terenów zlokalizowanych na obszarze gmin powiatu poznańskiego, gdzie mogą występować potencjalne historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi wraz ze wskazaniem możliwych źródeł lub rodzajów działalności, które mogły z dużym prawdopodobieństwem spowodować te historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi na terenie gmin powiatu poznańskiego przed dniem 30 kwietnia 2007 r.

Starosta Poznański przeprowadzi szczegółową analizę informacji przedstawionych w korespondencji oraz w posiadanych dokumentacjach, sporządzi i przekaze wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi

Na starostów nałożono obowiązek prowadzenia rejestru terenów zawierający informacje o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenach, na których występują te ruchy. „Rejestr terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi na terenie powiatu poznańskiego” (w 2012 r. wykonano jego aktualizację) dostępny jest na stronie internetowej www.bip.powiat.poznan.pl (zakładka Rejestry publiczne, inne rejestry i wykazy).

Informacje zawarte w stworzonej bazie danych o lokalizacji osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi pozwalają organowi zarządzać i przeciwdziałać zagrożeniom związanym z ruchami masowym, to jest zapobiegać katastrofom wywołanym osuwaniem się mas ziemi.

W związku z tym, że rejestr opracowany został z własnych środków Powiatu, informacje w nim przedstawione nie mogły być wprowadzone do ogólnopolskiej bazy SOPO (System Osłony Przeciwsuwiskowej) bez weryfikacji przez Państwową Służbę Geologiczną. Po wystąpieniu do Ministra Środowiska z wnioskiem, w 2017 roku pracownicy tej Służby rozpoczęli weryfikację ww. rejestru, w celu wprowadzenia danych dot. terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi do bazy SOPO.

Udzielanie koncesji geologicznych

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, działalność w zakresie:

- poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin,
- poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,

- wydobywania kopalin ze złóż,
- poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż,
- podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
- podziemnego składowania odpadów,
- podziemnego składowania dwutlenku węgla,

może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, jeżeli jednocześnie są spełnione następujące wymagania:

- obszar udokumentowanego złoża nieobjętego własnością górniczą nie przekracza 2 ha,
- wydobycie kopaliny ze złoża w roku kalendarzowym nie przekroczy 20 000 m³,
- działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych,

udziela starosta.

W 2016 roku Starosta Poznański wydał 5 następujących decyzji:

- 1 przeniesienie koncesji na inny podmiot,
- 1 udzielenie koncesji,
- 2 zmiany koncesji,
- 1 wygaszenie koncesji.

Natomiast w 2017 roku wydał 2 decyzje w sprawie wygaszenia koncesji.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego w roku 2016 nie udzielił żadnej koncesji na terenie powiatu poznańskiego. Natomiast w roku 2017 udzielił następujące:

- koncesja na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego „Mściszewo KR. I”,
- koncesja na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego „Zbierkowo TB”,
- koncesja na wydobywanie kopaliny ze złoża torfu „Raduszyn FP”.

Opiniowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym dokumentem kreującym politykę przestrzenną gminy. Nie jest aktem prawa miejscowego, a więc nie zawiera przepisów powszechnie obowiązujących i nie może być podstawą do wydania decyzji administracyjnych. Jednakże wiąże wójta, burmistrza, prezydenta miasta przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i służy koordynacji ustaleń tych planów.

W przypadku przystąpienia do sporządzania Studium, gminy powiatu poznańskiego przesyłają m.in. do starostwa powiatowego zawiadomienie o możliwości wniesienia wniosków do tego dokumentu. W ramach opiniowania jego projektu przez Starostę Poznańskiego, w latach 2016 – 2017 Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa przygotował 20 opinii z zakresu ochrony środowiska. Jeden z istotniejszych elementów, na który wracano uwagę to, aby w studium wprowadzone zostały zapisy odnoszące się do ochrony naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

W kolejnym etapie Gminy uchwalają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego określające przeznaczenie, warunki zagospodarowania i zabudowy terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Plan taki ustanawia przepisy powszechnie obowiązujące na danym terenie, będące podstawą wydawania decyzji administracyjnych.

Procentowe pokrycie terenów gmin obowiązującymi miejscowymi planami przedstawia się następująco:

Gmina	Pokrycie terenu gminy obowiązującymi mpzp w %
Buk	5,23
Czerwonak	32,3
Dopiewo	21
Kleszczewo	100
Komorniki	50
Kostrzyn	b.d.
Kórnik	41
Luboń	85
Mosina	26,6
Murowana Goślina	17,7
Pobiedziska	32,35
Puszczykowo	b.d.
Rokietnica	24,35
Stęszew	8,14
Suchy Las	80
Swarzędz	34,43
Tarnowo Podgórne	67,5

Źródło: dane przekazane przez Gminy

Starosta, jako organ ochrony środowiska i administracji geologicznej opiniował plany miejscowe i projekty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz

uzgadniał projekty decyzji o warunkach zabudowy i ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w zakresie: udokumentowanych zasobów złóż kopalin i wód podziemnych oraz terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. W 2016 roku wydał 352 opinie i uzgodnienia, a w 2017 roku liczba ta wynosiła 791.

Ponadto Gminy Powiatu Poznańskiego występowały z wnioskami o zaopiniowanie projektów decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego w zakresie ochrony gruntów rolnych, w następującej ilości:

- w 2016 roku – 2.166 wniosków,
- w 2017 roku – 2.192 wnioski.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego jako organ administracji geologicznej stopnia wojewódzkiego w 2016 roku wydał 127 opinii dot. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz mpzp z zakresu udokumentowanych złóż kopalin i wód podziemnych. Natomiast w roku 2016 liczba wydanych opinii wynosiła 126.

IV. Prawidłowa gospodarka odpadami

Wydawanie decyzji administracyjnych

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustalona została następująca hierarchia sposobów postępowania z odpadami:

- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- przygotowywanie do ponownego użycia,
- recykling,
- inne procesy odzysku,
- unieszkodliwianie.

Każdy, kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić przy użyciu takich sposobów produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, aby w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi oraz na środowisko, w tym przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użycia.

Odpady, których powstaniu nie udało się zapobiec, posiadacz odpadów w pierwszej kolejności jest obowiązany poddać odzyskowi, a tych których poddanie odzyskowi nie było możliwe - jest obowiązany unieszkodliwiać.

Przepisy ww. ustawy określają, iż prowadzenie zbierania odpadów i prowadzenie przetwarzania odpadów wymaga uzyskania zezwolenia. Zezwolenie wydaje, w drodze decyzji, organ właściwy odpowiednio ze względu na miejsce zbierania lub przetwarzania odpadów. Zezwolenie na prowadzenie tego typu działalności, w miejscu zlokalizowanym na terenie powiatu poznańskiego, wydaje Starosta Poznański, chyba że planowane zbieranie lub przetwarzanie odpadów stanowi:

- a) przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- b) odzysk odpadów innych niż niebezpieczne w procesie odzysku polegającym na wypełnianiu terenów niekorzystnie przekształconych, jeżeli ilość umieszczanych w wyrobisku lub zapadlisku odpadów jest nie mniejsza niż 10 Mg na dobę lub całkowita pojemność wyrobiska lub zapadliska jest nie mniejsza niż 25 000 Mg,
- c) regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych i instalację określoną w wojewódzkim planie gospodarki odpadami jako regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych,

d) przedsięwzięcie zlokalizowane na terenie zamkniętym.

W przypadkach wymienionych w punktach a, b i c – z wnioskiem o zezwolenie należy wystąpić do Marszałka Województwa Wielkopolskiego, a w przypadku wymienionym w punkcie d – do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Starosta jest organem właściwym do wydawania pozwoleń na wytwarzanie odpadów, dla instalacji, które nie należą do przedsięwzięć zlokalizowanych na terenach zamkniętych oraz:

- a) przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zakładów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- b) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, realizowanego na terenach innych niż wymienione w pkt. a,
- c) dla pozwoleń na wytwarzanie odpadów i pozwoleń zintegrowanych dla regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych i dla instalacji określonych w wojewódzkim planie gospodarki odpadami jako regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Na podstawie przepisów ustawy o odpadach oraz ustawy Prawo ochrony środowiska starosta w latach 2016 – 2017 wydał 208 decyzji dot. gospodarki odpadami.

Dla podmiotów z terenu powiatu poznańskiego, Marszałek Województwa Wielkopolskiego wydał 48 decyzji z zakresu gospodarki odpadami.

Informowanie przedsiębiorców o sposobach prawidłowego postępowania z odpadami

Przedsiębiorcy zainteresowani działalnością związaną z gospodarką odpadami są informowani o sposobie postępowania z odpadami. Pełne informacje mogli uzyskać poprzez kontakt telefoniczny lub osobisty z pracownikami Starostwa.

Nadzór nad unieszkodliwianiem odpadów z wypadków

W latach 2016 – 2017 nie wszczęto żadnego postępowania administracyjnego dot. nałożenia obowiązku usunięcia i przekazania do zagospodarowania odpadów z wypadku.

Realizacja Programu usuwania azbestu

Od 2006 roku Powiat Poznański wraz z gminami oraz Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu podjął działania wspierające właścicieli nieruchomości przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest. W tym celu opracowano zasady likwidacji wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu Poznańskiego, które określiły cele i tryb postępowania osób zainteresowanych przystąpieniem do programu.

W latach 2016-2017 środki na sfinansowanie zadania pochodziły z:

1. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
2. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
3. budżetu powiatu,
4. budżetów gmin powiatu poznańskiego.

Każdego roku pulę zebranych środków dzieli się na poszczególne gminy, z uwzględnieniem procentowego udziału danej gminy w zadaniu. Kwoty, które będące efektem tego podziału stanowią limit środków, jaki można w danej gminie przeznaczyć na realizację przedsięwzięcia.

Do udziału w Programie uprawnione były następujące podmioty:

- właściciele i użytkownicy wieczysti, nieprowadzący działalności gospodarczej,
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,
- jednostki organizacyjne zaliczane do sektora finansów publicznych,
- instytuty badawcze,
- stowarzyszenia ogrodowe lub działkowcy,

które posiadają nieruchomość na terenie powiatu poznańskiego, na której znajdują się wyroby i materiały zawierające azbest i złożyły wniosek do urzędu gminy właściwego według miejsca położenia nieruchomości. W przypadku niewykorzystania limitów środków w danej gminie przez ww. podmioty, uprawnione stały się także rolnicze spółdzielnie produkcyjne. Z zebranych środków pokrywano 100% kosztów całkowitych realizacji przedsięwzięcia związanego z likwidacją wyrobów zawierających azbest (demontaż lub odbiór, transport i unieszkodliwienie). W ramach realizacji Programu nie finansowano kosztów związanych z zakupem i montażem nowych pokryć dachowych i elewacji.

Prace wykonywane były przez podmiot, z którym Powiat Poznański podpisał umowę po przeprowadzeniu postępowania przetargowego.

W międzyczasie urzędy gmin przyjmowały wnioski od zainteresowanych osób. We wniosku, oprócz podstawowych danych osobowych, należało podać zakres prac (demontaż lub sam odbiór), numer geodezyjny działki, na której miały być przeprowadzane prace oraz dokonać przeliczenia ilości

materiałów zawierających azbest. W tym celu przyjęte zostało, iż 1 m² standardowej płyty falistej waży 17 kg.

Taki wniosek po wstępnej weryfikacji w gminie był przesyłany do Starostwa Powiatowego w Poznaniu. Po zakwalifikowaniu jego do realizacji, dane o wnioskodawcy były przysyłane do wykonawcy prac, który nawiązywał kontakt z wnioskodawcą w celu wykonania powierzonego zadania. Wykonawca prac dostarczał odpady na składowisko posiadające odpowiednie zezwolenie na unieszkodliwianie azbestu. Po wykonaniu prac wystawiał fakturę VAT oraz przedstawia dokumenty potwierdzające prawidłowe wykonanie zadania.

W wyniku realizacji Programu, w 2016 r. unieszkodliwiono 936,885 Mg wyrobów zawierających azbest za kwotę 564.108,36 zł, a w roku 2017 – 1.059,419 Mg za kwotę 575.223,54 zł. Szczegółowe informacje zostały zawarte w poniższych tabelach.

Rok 2016

Lp.	Gmina	Udział własny gmin [zł]	Wartość wykonanych prac [zł]	Ilość unieszkodliwionego azbestu [kg]
1	Buk	20 000,00	27 867,40	66 750
2	Czerwonak	8 000,00	7 417,80	13 240
3	Dopiewo	30 000,00	28 893,40	42 350
4	Kleszczewo	30 000,00	21 373,00	36 730
5	Komorniki	30 000,00	46 065,80	87 940
6	Kostrzyn	20 000,00	10 253,60	22 250
7	Kórnik	25 000,00	80 991,80	116 545
8	Luboń	15 000,00	23 857,40	34 070
9	Mosina	30 000,00	44 813,20	84 170
10	Murowana Goślina	20 000,00	32 195,40	47 660
11	Pobiedziska	20 000,00	50 922,60	77 590
12	Puszczykowo	7 000,00	5 160,40	10 340
13	Rokietnica	15 000,00	31 679,00	67 770
14	Stęszew	40 000,00	63 536,96	99 520
15	Suchy Las	10 000,00	28 957,80	38 980
16	Swarzędz	15 000,00	37 579,40	67 750
17	Tarnowo Podgórne	10 000,00	22 543,40	23 230
RAZEM		345 000	564 108,36	936 885

Rok 2017

Lp.	Gmina	Udział własny gmin [zł]	Wartość wykonanych prac [zł]	Ilość unieszkodliwionego azbestu [kg]
1	Buk	20 000,00	47 723,43	81 859
2	Czerwonak	8 000,00	13 005,09	24 010
3	Dopiewo	30 000,00	43 556,52	90 570
4	Kleszczewo	30 000,00	61 998,15	111 320
5	Komorniki	30 000,00	17 769,12	35 740
6	Kostrzyn	20 000,00	34 439,40	57 210
7	Kórnik	35 000,00	72 985,77	123 864
8	Luboń	15 000,00	15 011,04	28 720
9	Mosina	30 000,00	51 550,95	106 816
10	Murowana Goślina	20 000,00	22 253,85	38 360
11	Pobiedziska	15 000,00	36 176,55	70 290
12	Puszczykowo	7 000,00	2 290,08	5 200
13	Rokietnica	15 000,00	34 363,11	65 490
14	Stęszew	40 000,00	47 258,04	81 085
15	Suchy Las	10 000,00	20 730,87	34 520
16	Swarzędz	20 000,00	52 106,97	96 240
17	Tarnowo Podgórne	10 000,00	2 004,60	8 125
RAZEM		355 000	575 223,54	1 059 419

W celu dotarcia do jak największej ilości osób, które potencjalnie byłyby zainteresowane przystąpieniem do programu likwidacji azbestu, Powiat Poznański oraz Gminy umieszczały informacje na ten temat na stronie internetowej, w gazetkach gminnych i dziennikach regionalnych oraz na tablicach ogłoszeń urzędów i sołectw.

Zbiórka baterii oraz prowadzenie akcji „Sprzątanie świata”

W szkołach prowadzonych przez Powiat Poznański, podczas całego roku szkolnego, organizowanych jest wiele imprez o tematyce ekologicznej. Te, które związane są z odpadami to:

- Zespół Szkół w Kórniku – zbiórka baterii i nakrętek oraz segregacja odpadów;

- Zespół Szkół im. Adama Wodziczki w Mosinie – współpraca z Urzędem Miejskim w Mosinie przy organizacji we wrześniu akcji „Sprzątanie świata – Mosina” oraz akcji informacyjnej dot. segregacji i zbiórki odpadów;
- Zespół Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie – na przełomie września i października 2016 roku zorganizowano akcję Sprzątanie świata, w ramach której uporządkowano okolice budynków szkolnych oraz zorganizowano konkursu na hasło promujące segregację odpadów. Natomiast w 2017 roku zrealizowano projekt „Nie ma śmieci są surowce” w ramach akcji sprzątania świata. Uczestnicy uporządkowali okolice szkoły w Bolechowie i Murowanej Goślinie. Ponadto odbył się konkurs na rzeźbę wykonaną z surowców;
- Zespół Szkół nr 1 w Swarzędzu – co roku organizowana jest zbiórka baterii i akumulatorów w ramach akcji „Bateriada” – zbieraj z klasą. Zwycięska klasa otrzymuje nagrodę ufundowaną przez Radę Rodziców. Oprócz tego przez cały rok społeczność szkolna zbiera plastikowe nakrętki, które przeznaczone są na pomoc charytatywną oraz płyty CD/DVD i opakowania z tworzyw;
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Mosinie – cykliczna akcja sprzątania śmieci nad kanałem przez uczniów szkoły - w ramach sprzątania świata.

V. Ograniczenie akustycznych zagrożeń środowiska

Wydawanie decyzji administracyjnych ograniczających poziom hałasu

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska - starostę, marszałek województwa oraz regionalny dyrektor ochrony środowiska - na podstawie pomiarów własnych, pomiarów dokonanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu uważa się przekroczenie wskaźnika hałasu $L_{Aeq,D}$ (równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia - rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) lub $L_{Aeq,N}$ (równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy - rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

Jeżeli hałas powstaje w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, kolei linowych, portów oraz lotnisk lub z działalnością osoby fizycznej niebędącej przedsiębiorcą, decyzji o której mowa powyżej, nie wydaje się.

W 2016 roku Starosta Poznański wydał 4 decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu, a w 2017 roku 7 decyzji.

Inwestycje zrealizowane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu

Z informacji jakie zostały przekazane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu, zrealizowano następujące zadania:

Zadanie	Źródło finansowania	Termin realizacji	Koszt (zł)
Dopuszczenie ruchu rowerowego na długości 1,9 km wzdłuż drogi powiatowej nr 2387P Poznań-Komorniki, ul. Grunwaldzka w Plewiskach	Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019	XI 2017	W ramach rozbudowy drogi
Wykonanie drogi dla rowerów o długości 0,9 km wzdłuż drogi powiatowej 2424P Rokietnica-Poznań w Kiekrzu, na odcinku od ul. Leśnej do ul. Altanowej	Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019	XI 2016	W ramach rozbudowy drogi

Wykonanie drogi dla rowerów o długości 0,8 km wzdłuż drogi powiatowej 2407P (ul. Swarzędzka) w Gruszczynie, gm. Swarzędz	Środki WRPO	XI 2017	W ramach rozbudowy drogi
Wykonanie drogi dla rowerów o długości 1,7 km wzdłuż drogi powiatowej 2401P Dopiewo-Poznań od początku węzła Dąbrówka do ul. Zakręt w Skórzewie, gm. Dopiewo	Środki WRPO	2017 / 2018	W ramach rozbudowy drogi
Wykonanie ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż drogi powiatowej nr 2407P Koziegłowy-Swarzędz (ul. Poznańska) gm. Czerwonak w ramach przebudowy drogi	Budżet powiatu	2017-2019	5.130.000
Projekt partnerski z gminą pn: Wspieranie strategii niskoemisyjnych na terenie gminy Pobiedziska poprzez tworzenie kompleksowej infrastruktury Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych w Biskupicach, Pobiedziskach i Pobiedziskach Letnisko wraz z zakupem środków transportu publicznego	Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019	2017-2018	3.705.000
Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi powiatowej nr 2147P przy ul. Kiszewskiej w Pobiedziskach w ramach modernizacji drogi	Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019	2017	1.058.000
Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi powiatowej nr 2437P przy ul. Dworcowej i Głównej w Biskupicach w ramach modernizacji drogi	Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019	2017-2018	1.200.000
Projekt partnerski z gminą pn: Budowa Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego Murowana Goślina	Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019	2017-2018	891.000
Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej nr 2393P przy ul. Gnieźnieńskiej w Murowanej Goślinie o długości ok. 1 km, powiązana ze Zintegrowanym Węzłem Przesiadkowym Murowana Goślina	Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019	2017	260.000
Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej nr 2495P na odcinku Komorniki-Szreniawa	Środki WRPO	2017-2018	152.000
Budowa Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego przy stacji kolejowej Kórnik wraz z zakupem środków transportu publicznego. Projekt partnerski z gminą	Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata	2017	1.003.000

Kórnik – stworzenie zrównoważonego systemu transportu i zwiększenie roli niskoemisyjnego transportu publicznego	2016-2019		
Przedstawienie stanu środowiska akustycznego przy drogach powiatowych ZDP Poznań na podstawie pomiarów hałasu oraz zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi	budżet powiatu	2016	45.000
Nasadenia drzew wzdłuż dróg powiatowych	budżet powiatu	2016-2017	159.000
Pielęgnacja drzew wzdłuż dróg powiatowych	budżet powiatu	2016-2017	651.000
Czyszczenie wpustów ulicznych w drogach powiatowych	budżet powiatu	2016-2017	260.000
Ekspertyzy dendrologiczne drzew rosnących wzdłuż dróg powiatowych	budżet powiatu	2016-2017	54.000
Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych drzew w alei pomnikowej w m. Lusowo w pasie drogi powiatowej nr 2419P, gm. Tarnowo Podgórne	budżet powiatu	2017	30.000

W związku z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska, które określają, iż zarządzający drogą zaliczoną do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, sporządza co 5 lat mapę akustyczną terenu, na którym eksploatacja obiektu może powodować przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W związku z powyższym Zarząd Dróg Powiatowych w 2016 roku zlecił wykonanie „Opracowania map akustycznych dla odcinków dróg powiatowych o natężeniu ruchu powyżej 3.000.000 pojazdów rocznie położonych w granicach administracyjnych powiatu poznańskiego”. Odcinki dróg powiatowych, które zostały objęte ww. opracowaniem wymieniono w poniżej tabeli.

Nr drogi	Przebieg	Odcinek	Gmina
2387P	Granica powiatu - Plewiska - Komorniki	Poznań - przejazd kolejowy	Komorniki
2387P	Granica powiatu - Plewiska - Komorniki	Plewiska - Komorniki	Komorniki
2390P	Komorniki - Wiry - Łęczyca	Komorniki - Wiry (ul. Laskowska)	Komorniki
2390P	Komorniki - Wiry - Łęczyca	Wiry (ul. Laskowska) - Łęczyca	Komorniki
2507P	Droga P2507	ul. Wołczyńska	Komorniki
2401P	Dopiewo - Palędzie - Dąbrówka - granica miasta Poznań	S11 - Palędzie	Dopiewo
2401P	Dopiewo - Palędzie - Dąbrówka - granica Miasta Poznań	Poznań - S11	Dopiewo
2405P	Przeźmierowo - Wysogotowo - granica miasta Poznań	Przeźmierowo (ul. Rynkowa)	Tarnowo Podgórne

2405P	Przeźmierowo - Wysogotowo - granica miasta Poznań	Wysogotowo (ul. Skórzewska)	Tarnowo Podgórne
2406P	Bolechowo - Promnice - Biedrusko - granica miasta Poznań	Bolechowo Osiedla - Biedrusko	Suchy Las Czerwonak
2406P	Bolechowo - Promnice - Biedrusko - granica miasta Poznań	Biedrusko - granica miasta Poznań	Suchy Las
2407P	Koziegłowy - Mielno - Kobylnica - Swarzędz	Kobylnica - Swarzędz	Swarzędz
2407P	Koziegłowy - Mielno - Kobylnica - Swarzędz	Swarzędz ul. Cieszkowskiego	Swarzędz
2407P	Koziegłowy - Mielno - Kobylnica - Swarzędz	Swarzędz – ul. Polna	Swarzędz
2410P	Swarzędz - Gowarzewo - Krerowo - granica powiatu	Swarzędz od DW433 do 2512P	Swarzędz
2503P	Swarzędz	ul. Wrześcińska	Swarzędz
2512P	ul. Rabowicka	DP2410P – DK92	Swarzędz
Dawna DW433 obecnie bez numeru	Swarzędz – Tulce - Gądko	Swarzędz (przejście)	Swarzędz
2501P	Stęszew	ul. Kościańska	Stęszew
2501P	Stęszew	ul. Poznańska	Stęszew
2420P	Tarnowo Podgórne - Lusowo	Tarnowo Podgórne (ul. Poznańska)	Tarnowo Podgórne
2424P	Rokietnica - Kiekrz - granica miasta Poznań	S11 - granica miasta Poznań	Rokietnica
2431P	granica powiatu - Suchy Las	Suchy Las (ul. Sucholeska)	Suchy Las

Przeprowadzone analizy pomiarowo-obliczeniowe wykazały, iż najwięcej osób, lokali mieszkalnych oraz powierzchni terenów narażonych jest na najniższe przedziały przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu (w zakresie do 5 dB). Jednocześnie nie stwierdzono lokali mieszkalnych oraz osób na terenach, dla których warunki akustyczne są określane mianem „złych” lub „bardzo złych” (przekroczenia wartości normatywnych powyżej 10 dB). Na terenach, na których warunki akustyczne określane są mianem „niedobrych” (przekroczenia wartości normatywnych w zakresie do 10 dB), stwierdzono odpowiednio: 2171 osób zamieszkujących w 634 lokalach w przypadku wskaźnika hałasu L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku A, wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia i nocy) oraz 634 osoby zamieszkujące w 211 lokalach w przypadku wskaźnika hałasu L_N (długookresowy średni poziom dźwięku A, wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy). Powyższe wartości uzyskano w oparciu o obliczenia poziomu dźwięku w punktach receptorowych, zlokalizowanych każdorazowo na najbardziej narażonej elewacji każdego z budynków

mieszkalnych na wysokości 4 m n.p.t. W procesie obliczeń pomijano wpływ dźwięku odbitego od fasady budynku.

Uzyskane stosunkowo niewielkie wartości przekroczeń wartości normatywnych wynikają bezpośrednio z rodzaju oraz struktury ruchu na analizowanych odcinkach dróg. Drogi powiatowe z założenia charakteryzują się przede wszystkim znacznie mniejszym udziałem ruchu ciężkiego w porównaniu z drogami szybkiego ruchu, drogami krajowymi lub wojewódzkimi. Należy zaznaczyć, iż stwierdzone przekroczenia dotyczą wyłącznie terenów chronionych wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Pozostałe obszary, niewymienione w ww. rozporządzeniu, nie są traktowane jako tereny chronione pod względem akustycznym i nie obowiązują dla nich dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku zewnętrznym.

Z myślą o rowerzystach powiat poznański uruchomił turystyczną linię autobusową nr 471 przystosowaną do przewozu ok. 15 rowerów. Jest to linia weekendowa łącząca turystyczne szlaki rowerowe przebiegające przez Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka i przez zalesione tereny gminy Suchy Las.

Linia funkcjonowała we wszystkie soboty, niedziele i święta i przecinała m.in. szlaki rowerowe: Euro Velo R1, R2, R9, Szlak Kościołów Drewnianych, Małą i Dużą Pętlę Rowerową Puszczy Zielonka, Cysterski Szlak Rowerowy, Pierścień dookoła Poznania, Nadwarciański Szlak Rowerowy.

Rowerowy autobus (przedstawiony na poniższym zdjęciu) to wsparcie dla turystów, którym trudno przejechać trasy liczące kilkadziesiąt kilometrów. Dzięki niemu znacznie więcej mieszkańców powiatu i gości będzie mogło zapoznać się z urodą Puszczy Zielonka i jej okolic.

Fot. <http://naszglaspozanski.pl/wp-content/uploads/trasa-rowerowa1.jpg>

Uchwały wprowadzające zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi

Na podstawie zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, Rada Powiatu w Poznaniu w dniu 24 lutego 2016 roku podjęła uchwałę nr XIV/185/V/2016 w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na niektórych jeziorach powiatu poznańskiego. Wprowadza ona zakaz używania ww. jednostek (z zastrzeżeniami) na następujących jeziorach:

1. Jezioro Niepruszewskie gm. Buk / Dopiewo
2. Jezioro Bnińskie gm. Kórnik
3. Jezioro Kórnickie gm. Kórnik
4. Jezioro Skrzynki Duże gm. Kórnik
5. Jezioro Skrzynki Małe gm. Kórnik
6. jezioro Łomno gm. Murowana Goślina
7. Jezioro Biezdruchowo gm. Pobiedziska
8. Jezioro Kowalskie gm. Pobiedziska
9. Jezioro Stęszewsko-Kołatkowski gm. Pobiedziska
10. Jezioro Tuczo gm. Pobiedziska

11. Jezioro Wronczyńskie gm. Pobiedziska

12. Jezioro Jerzyńskie gm. Pobiedziska

13. Jezioro Kierskie Małe gm. Rokietnica

14. Jezioro Dębno gm. Stęszew

15. Jezioro Strykowskie gm. Stęszew.

Zakaz obowiązuje w ciągu doby przez okres całego roku.

Ponadto zgodnie z treścią uchwały dopuszczono:

- używanie jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi o mocy do 5 kW (6,75 KM) na wymienionych powyżej jeziorach, w okresach od pierwszego maja do końca grudnia każdego roku, w odległości nie mniejszej niż 80 m od brzegu jeziora oraz kąpielisk,
- używanie jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi w odległości mniejszej niż 80 m od brzegu jezior i kąpielisk – podczas cumowania, wodowania i przemieszczania się z prędkością manewrową do 5 km/h,
- używanie jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi o mocy powyżej 5 kW, w okresach od pierwszego maja do końca grudnia każdego roku, w odległości nie mniejszej niż 80 m od brzegu jeziora oraz kąpielisk,

przy spełnieniu określonych poniżej warunków, na następujących jeziorach:

- Jezioro Bnińskie, gm. Kórnik w godz. od 14.00 do 20.00 w środy, czwartki, piątki, soboty i niedziele,
- Jezioro Kórnickie, gm. Kórnik w godz. od 14.00 do 20.00 w piątki, soboty i niedziele, z wykluczeniem używania skuterów wodnych oraz szybkich łodzi motorowych - ślizgaczy;
- Jezioro Jerzyńskie, gm. Pobiedziska w godz. od 10.00 do 18.00 w środy, czwartki, piątki, soboty i niedziele, z wykluczeniem używania skuterów wodnych oraz szybkich łodzi motorowych- ślizgaczy,
- Jezioro Niepruszewskie, gm. Buk i Dopiewo w godz. od 14.00 do 20.00 we wtorki, czwartki, soboty i niedziele, z wykluczeniem używania szybkich łodzi motorowych – ślizgaczy z poniższymi zastrzeżeniami:

- a) dla skuterów wodnych wyznacza się: strefę A – położona jest w południowej części jeziora, oddalona nie mniej niż 400 m od skraju kąpieliska w Zborowie oraz strefę B – położona jest w północnej części jeziora, oddalona nie mniej niż 400 m od skraju kąpieliska w Niepruszewie. Skutery w strefie A mogą poruszać się w godz. od 14.00 do 20.00 we wtorki, czwartki, soboty i niedziele. Natomiast w strefie B mogą poruszać się w godz. od 14.00 do 20.00 we wtorki i czwartki. Przemieszczanie ich

- między strefami A i B oraz marinami jest dopuszczalne wyłącznie środkiem jeziora z prędkością manewrową,
- b) dla wyścigowych łodzi motorowych wyznacza się strefę A, w której mogą poruszać się w godz. od 14.00 do 20.00 we wtorki i czwartki,
 - c) wielokadłubowy sprzęt pływający o konstrukcji pontonowej i szerokości pokładu powyżej 3m – może poruszać się po jeziorze z prędkością do 10 km/h we wszystkie dni tygodnia.

Odnosząc się do wniosków złożonych w imieniu przedstawicieli grup społecznych mieszkańców Gminy Dopiewo i Gminy Buk w sprawie uprawiania sportów motorowodnych na wodach Jeziora Niepruszewskiego, zapisy ww. uchwały uwzględniają prawa zarówno mieszkańców oraz osób wypoczywających nad jeziorami, jak i użytkowników sprzętu motorowodnego. W związku z wystąpieniem zawodnika sportu motorowodnego, postanowiono również określić warunki używania wyścigowych łodzi motorowych.

VI. Zapobieganie ponadnormatywnej emisji pól elektromagnetycznych

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska instalacja, która nie wymaga pozwolenia, mogąca negatywnie oddziaływać na środowisko podlega zgłoszeniu organowi ochrony środowiska. Przepisy wykonawcze do ww. ustawy określają rodzaje instalacji z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych, które wymagają zgłoszenia. Są to:

- stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV,
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz.

Najwięcej zgłoszeń składanych do Starosty Poznańskiego dotyczyły stacji bazowych telefonii komórkowej. Bardzo często na jednym maszcie antenowym znajdują się instalacje kilku operatorów sieci komórkowej. W tych przypadkach każdy prowadzący instalację jest zobowiązany wystąpić z odrębnym zgłoszeniem.

Analiza oddziaływania stacji bazowych telefonii komórkowych prowadzona jest odrębnie dla poszczególnych obiektów emitujących pola elektromagnetyczne w odniesieniu do miejsc dostępnych dla ludności czyli wszelkich miejsc, z wyjątkiem tych, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego.

Poniżej, przedstawiono ilość przedstawionych Staroście Poznańskiemu zgłoszeń instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych (z zaznaczeniem, że w wielu przypadkach na jednym maszcie antenowym znajdują się instalacje kilku operatorów sieci komórkowej).

Ilość złożonych zgłoszeń:

- w 2016 r. - 49 zgłoszeń,
- w 2017 r. - 58 zgłoszeń.

Ilość przedstawionych informacji o zmianie danych dot. instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych:

- w 2016 r. – 124 wnioski,
- w 2017 r. – 144 wnioski.

Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych, jeśli takie były wymagane, stanowią obligatoryjny załącznik do zgłoszenia przedkładanego organowi ochrony środowiska.

Podczas analizy sprawozdań sprawdzane były wyniki pomiarów natężenia pola elektrycznego w otoczeniu stacji bazowej i dokonywano porównania ich z dopuszczalnymi poziomami pól elektromagnetycznych określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sprawdzania dotrzymywania tych poziomów oraz sprawdzano spełnienie pozostałych wymogów ww. rozporządzenia.

Prowadzący instalację obowiązany jest do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia, w tym zmiany spowodowanej zmianami w wyposażeniu instalacji lub urządzenia, o ile zmiany te mogą mieć wpływ na zmianę poziomów pól elektromagnetycznych, których źródłem jest instalacja lub urządzenie.

Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych stanowić powinny załącznik do zgłoszenia instalacji, a także przedstawianych informacji o zmianach danych w zakresie zwiększenia wielkości emisji czy zmiany konfiguracji anten.

Organ ochrony środowiska ma prawo do wniesienia sprzeciwu w drodze decyzji, jeżeli:

- eksploatacja instalacji objętej zgłoszeniem powodowałaby przekroczenie standardów emisyjnych lub standardów jakości środowiska,
- instalacja nie spełnia wymagań ochrony środowiska.

Starosta Poznański w 2017 roku wniósł 1 sprzeciw w drodze decyzji.

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz. Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

Rok 2016 był trzecim rokiem badawczym, w trzecim cyklu badań poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, prowadzonych przez WIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Na terenie powiatu poznańskiego pomiary prowadzono w dwóch punktach – w Pobiedziskach przy ul. Krótkiej 5 i w miejscowości Kobylnica przy ul. Podgórznej 13, gmina Swarzędz. Zmierzone poziomy składowej elektrycznej pola wynosiły odpowiednio $< 0,30$ V/m i $0,79$ V/m.

W tych samych punktach badania wykonano w roku 2013. Zmierzone poziomy wynosiły wtedy odpowiednio $0,19$ V/m i $0,13$ V/m.

Mimo zauważalnej tendencji wzrostowej, nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7 V/m.

VII. Ochrona przyrody

Dofinansowanie odstrzału redukcyjnego drapieżników (lisów i jenotów)

Dzięki podjętej w dniu 20 kwietnia 2011 r. uchwały Rady Powiatu w Poznaniu Nr VI/42/IV/2011 w sprawie trybu udzielania dotacji z budżetu Powiatu Poznańskiego kołom łowieckim, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań oraz na podstawie Programu odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników – lisów i jenotów – na terenie powiatu poznańskiego, koła łowieckie otrzymały w latach 2016 – 2017 dotację z budżetu Powiatu Poznańskiego z przeznaczeniem na odstrzał redukcyjny lisów i jenotów w ramach prowadzenia gospodarki łowieckiej.

Gospodarka łowiecka jest prowadzona przez koła w dzierzawionych obwodach łowieckich zgodnie z przepisami, w oparciu o zatwierdzone roczne plany łowieckie oraz wieloletnie plany hodowlane, a także zgodnie z zasadami selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych.

Wysokość dotacji w danym roku budżetowym za odstrzał jednej sztuki lisa lub jenota jest zależna od sumarycznej ilości osobników wskazanych we wszystkich wnioskach złożonych przez koła. Przez liczbę tą jest dzielona kwota zaplanowana w budżecie na realizację niniejszego zadania, z zastrzeżeniem, iż nie może przekroczyć sumy 20 zł/sztukę.

Koło łowieckie zainteresowane otrzymaniem dotacji do 30 kwietnia składało wniosek do Starostwa Powiatowego. Po zakończeniu naboru wniosków i po ich rozpatrzeniu lub ewentualnym uzupełnieniu, Zarząd Powiatu w Poznaniu podejmował uchwałę w sprawie wysokości dotacji dla poszczególnych kół.

W związku z powyższym, kołom łowieckim przekazano w 2016 r. dotacje w wysokości 9.560,00 zł za odstrzał 478 szt. lisów i jenotów, a w 2017 r. przekazano kwotę 15.198,12 zł za odstrzał 1.141 szt.

Działania wspierające ratowanie gatunków zagrożonych zgodnie z Programem odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników

Zmiany jakie zachodzą w środowisku o charakterze ekspansywnym, spowodowane działalnością człowieka, doprowadziły do znacznego rozregulowania skomplikowanych zależności pomiędzy poszczególnymi elementami przyrody. Działalność ludzka polega na eksploataowaniu dóbr przyrody. Wobec powyższego konieczne stało się sterowanie ożywioną częścią przyrody, w tym również populacjami zwierząt łownych. Część z nich zaliczana do zwierzyny drobnej (tj. zajęc, kuropatwa,

bażant) zmniejszyła w różnym stopniu swoją liczebność i zasięg występowania, a przez to wymaga zabiegów zmierzających do zachowania gatunku, a nawet ratowania.

Zgodnie z założeniami Programu odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników – lisów i jenotów – na terenie powiatu poznańskiego, z budżetu Powiatu w latach 2016 – 2017 został sfinansowany zakup i wypuszczenie kuropatw. Zadanie było realizowane przy ścisłej współpracy z Nadleśnictwem Konstantynowo oraz Kołem Łowieckim Nr 13 „Lis” ze Złotnik, gm. Suchy Las. Nadleśnictwo Konstantynowo realizuje od 2006 roku na swoim terenie program „Ożywić pola”, którego elementem jest ratowanie kuropatwy. Przedsięwzięcie obejmuje następujące gminy powiatu poznańskiego: Mosinę, Stęszew, Dopiewo, Buk, Komorniki i jest realizowane poprzez:

- poprawę warunków środowiskowych głównie na terenach polnych, polegających na prowadzeniu podsadzenia oraz zakładaniu nowych nasadzeń wybranych gatunków drzew i krzewów,
- budowanie sztucznych powierzchni niezależnych zbiorników wodnych umiejscowionych tam, gdzie w okresie lata występuje dotkliwy brak wody,
- wprowadzenie kuropatwy na stare miejsca bytowania,
- intensywną ochronę wszystkich zwierząt prowadzoną zgodnie z obowiązującym prawem oraz jesienno-zimowe dokarmianie wszystkich gatunków zwierząt zimowych.

Również Koło Łowieckie Nr 13 „Lis” od 2008 roku uczestniczy w realizacji programu „Ożywić pola”, którego elementem jest ratowanie kuropatwy. Przedsięwzięcie obejmuje gminy Suchy Las i Rokietnica i jest realizowane poprzez:

- zakładanie remiz śródpolnych poprzez nasadzanie na nieużytkach różnego rodzaju gatunków drzew i krzewów, tworząc w ten sposób naturalne środowisko dla zwierzyny,
- budowanie sieci podsypów dla ptactwa, w których regularnie wykładana jest karma (ziarno zbóż, poślad zbożowy, buraki),
- wprowadzenie kuropatwy na stare miejsca bytowania.

Dzięki wspólnie podjętym działaniom, w roku 2016 i 2017 wypuszczono 863 szt. kuropatw w każdym roku. Koszt realizacji przedsięwzięcia wyniósł 59.944,04 zł.

Fot. Agata Sibila

Sporządzanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu

Zapisy ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach określają, iż plan urządzenia lasu sporządza się na 10 lat, z uwzględnieniem: przyrodniczych i ekonomicznych warunków gospodarki leśnej, a także celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu i urządzanego obiektu, z uwzględnieniem lasów ochronnych. Plan może być opracowany na okres krótszy niż 10 lat w przypadkach uzasadnionych stanem lasów, a w szczególności wystąpieniem szkód lub klęsk żywiołowych. Plany urządzenia lasu sporządza się dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa. Natomiast uproszczone plany urządzenia lasu sporządza się, na zlecenie starosty, dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych.

Starosta, po uzyskaniu opinii właściwego terytorialnie nadleśniczego, zatwierdza uproszczony plan urządzenia lasu oraz sprawuje nadzór nad ich wykonaniem.

Lasy objęte uproszczonym planem urządzenia lasu położone są w III Wielkopolsko-Pomorskiej Krainie Przyrodniczo-Leśnej, Mezuregionie Pojezierzy Wielkopolskich. W drzewostanach zapewniających osiągnięcie celów gospodarki leśnej, przyjmuje się dla gatunku głównego

w drzewostanie minimalne wieki rębności wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w wysokości:

- 120 lat dla dębu, jasionu i wiązu,
- 100 lat dla buku i jodły,
- 80 lat dla sosny, świerka, modrzewia, daglezi i klonu,
- 60 lat dla brzozy, grabu i olszy czarnej,
- 40 lat dla osiki,
- 30 lat dla topoli i olszy szarej.

W drzewostanach niezapewniających osiągnięcia celów gospodarki leśnej – nie uwzględnia się minimalnych wieków rębności.

Od właścicieli lasów wymagane jest dbanie o stan sanitarny lasów poprzez realizację wskazań gospodarczych. Jednym z nich jest wykonanie cięć pielęgnacyjnych i rębnych. W celu minimalizacji potencjalnie negatywnego, krótkotrwałego oddziaływania tych zabiegów na występujące w niższych warstwach lasu gatunki roślin, zaleca się wykonywanie ich pod koniec okresu wegetacyjnego lub całkowicie poza okresem wegetacyjnym, tj. zimą przy pełnej pokrywie śnieżnej.

Natomiast w celu ochrony różnorodności biologicznej, zaleca się pozostawienie drzew nietypowych i popieranie odnowienia naturalnego.

W wyniku utracenia w latach 2014-2015 ważności uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów osób fizycznych niestanowiących własności Skarbu Państwa, zlecono wykonanie ww. planów dla lasów położonych w zasięgu terytorialnym:

- Nadleśnictwa Łopuchówko oraz Nadleśnictwa Konstantynowo o łącznej powierzchni 978,4771 ha. Zgodnie z zawartą umową, koszt wykonania zadania wyniósł 90.880,95 zł,
- Nadleśnictwa Babki oraz Nadleśnictwa Czarniejewo o łącznej powierzchni 1.135,0219 ha. Zgodnie z zawartą umową, koszt zadania wyniósł 100.517,54 zł.

Zwiększanie lesistości – realizacja Programu Zwiększania Lesistości Powiatu Poznańskiego

W 2007 roku został opracowany Program Zwiększenia Lesistości Powiatu Poznańskiego, na podstawie którego zostały podjęte następujące działania:

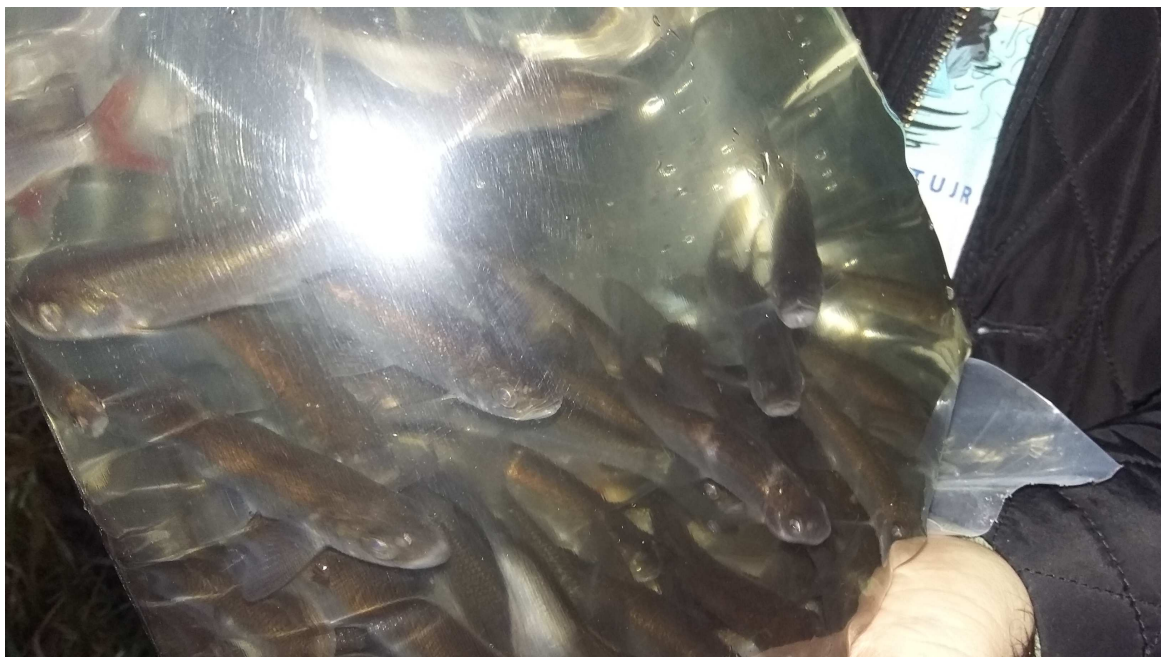
w 2016 roku

- nasadzenie 41 sztuk sadzonek następujących gatunków: lipa szerokolistna, jesion wyniosły oraz lipa amerykańska kolumnowa na terenie miasta Luboń. Powiat przekazał na realizację zadania Miastu Luboń dotację w wysokości 10.000,00 zł,

- z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego posadzono 400 sztuk sadzonek drzew gatunku lipa drobnolistna oraz klon jawor na terenie Sannik i Wiktorowa w gminie Kostrzyn. Na realizację zadania wydatkowano kwotę w wysokości 30.000,00 zł, w 2017 roku
- na wniosek Zarządu Dróg Powiatowych posadzono 132 sztuk drzew gatunku lipa drobnolistna, z tego 59 sztuk wzdłuż prawej strony drogi powiatowej 2455P z Jezior do Piekar (gm. Stęszew) oraz 73 sztuki wzdłuż lewej strony drogi powiatowej 2472P z Bnina do Radzewa (gm. Kórnik). Koszt zadania wyniósł 29.944,00 zł.

Zadanie niezaplanowane

W wyniku zanieczyszczenia wód rzeki Warty w październiku 2015 roku, zatruciu i śnięciu uległo kilkanaście ton ryb. W związku z powyższym Polski Związek Wędkarski, Okręg w Poznaniu wystąpił z wnioskiem o dofinansowanie odbudowy zarybienia. Powiat Poznański zakupił i przekazał Związkowi materiał zarybieniowy jazia, klenia, świnki i bolenia w ilości 34.000 szt. o wartości 19.600,00 zł. W listopadzie 2016 roku dokonano zarybienia rzeki Warty w celu odbudowy ichtiologicznej oraz długotrwałego procesu restytucji gatunków zagrożonych.

Fot. Agata Sibila

VIII. Monitoring podmiotów korzystających ze środowiska

Kontrola obowiązków nałożonych decyzjami

Każdego roku pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa przeprowadzają kontrole pod kątem prawidłowego wykonywania wydanych przez Starostę Poznańskiego decyzji z zakresu ochrony środowiska. Rezultaty niniejszych działań były następujące:

- a) w zakresie pracy referatu ds. gospodarki odpadami i środowiska
- w 2016 roku przeprowadzono 32 kontrole (w tym 3 rekontrole), w efekcie których: 9 przedsiębiorców wezwano do zaniechania naruszeń przepisów o odpadach, 11 kontroli zakończono pouczeniem, w jaki sposób należy prawidłowo wypełniać dokumentację dot. ewidencji odpadów oraz zbiorcze zestawienia o ilościach i rodzajach odpadów wytwarzanych i zbieranych. 2 zezwolenia na zbieranie odpadów wygaszono po stwierdzeniu, że podmioty nie prowadzą działalności określonej w zezwoleniu. Przeprowadzono również kontrolę podmiotu posiadającego pozwolenie zintegrowane, która wykazała naruszenie warunków pozwolenia. Do podmiotu skierowano wystąpienie o przedstawienie informacji o podjętych działaniach, które zapewnią eliminację stwierdzonych w czasie kontroli naruszeń;
 - w 2017 roku przeprowadzono 19 kontroli w efekcie których: 6 przedsiębiorców wezwano do zaniechania naruszeń przepisów o odpadach, 5 kontroli zakończono pouczeniem, w jaki sposób należy prawidłowo wypełniać dokumentację dot. ewidencji odpadów oraz zbiorcze zestawienia o ilościach i rodzajach odpadów wytwarzanych i zbieranych;
- b) w zakresie pracy referatu ds. gospodarki wodnej i ochrony powietrza
- w 2016 roku przeprowadzono 24 kontrole efektem których: 14 podmiotów zostało zobowiązanych do zmiany posiadanych pozwoleń na emisję gazów i pyłów do powietrza, w 2 przypadkach wezwano prowadzącego instalację do wykonania zaległych pomiarów emisji gazów i pyłów do powietrza, natomiast w 5 przypadkach wygaszono ww. pozwolenia;
 - w 2017 roku objęto kontrolą 25 pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. U 3 podmiotów stwierdzono naruszenia ustaleń decyzji poprzez zaniechanie obowiązku wykonywania i przekazywania do Starostwa pomiarów wielkości emisji do powietrza, w 2 przypadkach wydano decyzję stwierdzającą wygaśnięcie pozwolenia, 2 prowadzących instalacje pouczone o konieczności wystąpienia z wnioskiem o zmianę pozwolenia.
- Dodatkowo 11 podmiotów zostało wezwanych do przedstawienia zaległych wyników pomiarów emisji substancji do powietrza (dodatkowa kontrola decyzji, które nie były zaplanowane);

c) w zakresie pracy referatu ds. przyrody i leśnictwa

- w 2016 roku przeprowadzono 148 postępowań administracyjnych, w ramach których przeprowadzono oględziny w terenie związane z oceną żywotności nasadzeń zastępczych drzew i krzewów. W 7 przypadkach stwierdzono, że strony nie wykonały obowiązku nasadzeń zastępczych i wydano decyzje o pobraniu wcześniej naliczonych opłat za korzystanie ze środowiska w łącznej wysokości 776.517,26 zł. Ponadto wydano 141 decyzji umarzających wcześniej naliczone opłaty za korzystanie ze środowiska, które łącznie wyniosły 11.708.273,08 zł – po potwierdzeniu, że nasadzenia zastępcze zachowały żywotność po trzech latach od ich dokonania;
- w 2017 roku przeprowadzono 90 postępowań administracyjnych, w ramach których przeprowadzono oględziny w terenie związane z oceną żywotności nasadzeń zastępczych drzew i krzewów. W 1 przypadku stwierdzono, że strona nie wykonała obowiązku nasadzeń zastępczych i wydano decyzję o pobraniu w części wcześniej naliczonej opłaty za korzystanie ze środowiska w łącznej wysokości 482.780,28 zł. Ponadto wydano 90 decyzji umarzających wcześniej naliczone opłaty za korzystanie ze środowiska, które łącznie wyniosły 6.451.975,88 zł – po potwierdzeniu, że nasadzenia zastępcze zachowały żywotność po trzech latach od ich dokonania;

d) w zakresie pracy referatu ds. ochrony gruntów rolnych

Kontroli podlegały decyzje dotyczące zezwolenia na trwałe lub nietrwałe wyłączenie gruntu rolnego z produkcji rolniczej i ustalające z tego tytułu obowiązek wnoszenia przez inwestora opłat. Celem jej było zweryfikowanie czy nastąpiło faktyczne wyłączenie gruntu rolnego z produkcji oraz czy w związku z tym można umniejszyć inwestorowi naliczoną należność, a także poinformować o konieczności rozpoczęcia uiszczania naliczonych decyzją opłat rocznych.

- w 2016 roku kontrole przeprowadzono w odniesieniu do 97 decyzji. W przypadku 35 decyzji inwestorzy sami zgłosili fakt wyłączenia gruntu rolnego z produkcji, a w 55 przypadkach wydano drugą decyzję, w której umniejszono należność ustaloną wcześniejszą decyzją;
- w 2017 roku kontrole przeprowadzono w odniesieniu do 83 decyzji. W przypadku 28 decyzji inwestorzy sami zgłosili fakt wyłączenia gruntu rolnego z produkcji, a w 48 przypadkach wydano drugą decyzję, w której umniejszono należność ustaloną wcześniejszą decyzją.

Okręgowy Urząd Górniczy jako organ nadzoru górniczego wykonał następujące kontrole:

- a) w zakresie nadzoru nad zakładami górniczymi położonymi w powiecie poznańskim oraz wydobywającymi kopalinę na podstawie koncesji udzielonej przez Starostę Poznańskiego:

- w 2016 roku w 13 zakładach górniczych: BATOROWO AZ, DŁUGA GOŚLINA I, SIEDLECZEK I, SIEDLECZEK II, OTUSZ MK, OTUSZ MK II, DĄBROWA MD, LEŚNA GROBLA, TOMICZKI MG, RYBOJEDZKO BD, RYBOJEDZKO MN, PIEKARY KP, SKRZYŃKI D-S;
 - w 2017 roku w 12 zakładach górniczych: ZBIERKOWO MD, GRUSZCZYN KP II, GRUSZCZYN KP III, SROCKO DA, SKRZYŃKI D-S, NADROŻNO, RYBOJEDZKO MN, TOMICZKI MG, RYBOJEDZKO MN, RYBOJEDZKO BN, PIEKARY KP, KROSINKO BW (w zakładach Gruszczyn KP II i Gruszczyn KP III przeprowadzono łącznie 4 kontrole);
- b) w zakresie nadzoru nad robotami geologicznymi wykonywanymi na podstawie zgłoszonych lub zatwierdzonych decyzją Starosty Poznańskiego projektów robót geologicznych:
- w 2016 roku przeprowadzono kontrolę wykonania studni w Rokietnicy oraz otworów w ramach pozyskania ciepła ziemi w Lusówku;
 - w 2017 roku przeprowadzono kontrolę wykonania 3 studni w Biedrusku, Bolechowie i Latalicach.

Ponadto pracownicy Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w latach 2016-2017 przeprowadzili następujące kontrole:

- kwatery nr 3 składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Białęgach, gm. Murowana Goślina w zakresie zgodności funkcjonowania instalacji z obowiązującymi przepisami prawa oraz zapisami planu gospodarki odpadami,
- składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Czmoń, gm. Kórnik w zakresie zgodności wykonania rekultywacji z warunkami określonymi w decyzji Marszałka,
- instalacji do chowu bojlerów zlokalizowanej w m. Dębienko, gm. Stęszew w zakresie zgodności sposobu funkcjonowania z obowiązującymi przepisami prawa oraz z warunkami decyzji udzielającej pozwolenia zintegrowanego,
- w zakresie zgodności prowadzenia działalności przetwarzania odpadów z warunkami określonymi w decyzji Marszałka, udzielającej zezwolenia na przetwarzanie odpadów poprzez wypełnienie terenu niekorzystnie przekształconego po eksploatacji złóż kruszywa naturalnego w m. Luboń.

Działalność kontrolna Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2016 roku (dane za 2017 rok nie zostały opracowane) zrealizowana była na podstawie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Podstawowym celem przeprowadzonych kontroli była poprawa

komfortu życia ludzi i stanu środowiska, dlatego wybór podmiotów do kontroli dokonywany był w oparciu o analizę szeregu uwarunkowań i kryteriów, między innymi takich jak:

- potencjalna uciążliwość zakładu dla środowiska,
- wyniki przedstawionego monitoringu emisji prowadzonego przez podmioty korzystające ze środowiska,
- wnioski o podjęcie interwencji.

Zadania kontrolne realizowano w ramach działań planowych oraz pozaplanowych, w tym interwencyjnych, podejmowanych na wniosek obywateli, organów administracji publicznej i innych jednostek organizacyjnych. Kontrolami objęto zarówno przedsiębiorców, jak i jednostki niebędące przedsiębiorcami oraz prowadzącą działalność wytwórczą w rolnictwie.

W ewidencji prowadzonej przez WIOŚ w Poznaniu znajduje się 1190 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie powiatu poznańskiego. Wśród nich skontrolowano 158 przedsiębiorców pod kątem przestrzegania ustawowych wymagań dotyczących ochrony środowiska.

W wyniku stwierdzonych naruszeń przepisów, zastosowano następujące sankcje karne:

- nałożono 30 mandatów karnych na kwotę 10.300,00 zł,
- wydano 74 decyzje ustalające wymiar kary pieniężnej na łączną kwotę 123.620.000,00 zł.

Bieżący nadzór nad zakładami zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, każdy kto zamierza prowadzić lub prowadzi zakład o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku, jest obowiązany do: zapewnienia, aby zakład ten był zaprojektowany, wykonany, prowadzony i likwidowany w sposób zapobiegający awariom przemysłowym i ograniczający ich skutki dla ludzi oraz środowiska, a także sporządzenia programu zapobiegania poważnym awariom przemysłowym. Program ten wdraża za pomocą systemu zarządzania bezpieczeństwem, gwarantującego odpowiedni do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska, stanowiącego element ogólnego systemu zarządzania zakładem.

Prowadzący zakład o dużym ryzyku jest obowiązany do opracowania raportu o bezpieczeństwie i przedłożenia go komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.

Przeciwdziałanie poważnym awariom nakłada na Inspekcję Ochrony Środowiska m.in. obowiązek: prowadzenia rejestru podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii oraz kontroli tych podmiotów, prowadzenia rejestru poważnych awarii

i zdarzeń o znamionach poważnych awarii, badań przyczyn powstania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii.

Inspekcja kontroluje przestrzeganie wymogów ochrony środowiska w zakresie przeciwdziałania możliwości wystąpienia poważnej awarii:

- w zakładach o dużym ryzyku – co roku,
- w zakładach o zwiększonym ryzyku – co najmniej raz na 2 lata.

Na terenie powiatu poznańskiego zlokalizowane były (stan na 31.12.2016 r.) następujące zakłady:

- dużego ryzyka: Raben Polska Sp. z o.o. Oddział Gądk, HEMPEL Paints (Poland) Sp. z o.o. w Niepruszewie, Zakład Produkcyjny OXYTOP Sp. z o.o. w Antoninku;
- zwiększonego ryzyka: BRENTAG Polska Sp. z o.o. w Jankowicach, BROS Sp.j. B.P. Miranowscy, Magazyn w Murowanej Goślinie, DRAMERS S.A. w Rabowicach oraz Hypred Polska Sp. z o.o. w Niepruszewie.

IX. Edukacja ekologiczna

Konkursy z zakresu ochrony środowiska dla dzieci i młodzieży

W zakresie edukacji ekologicznej w roku 2016 i 2017 Starostwo zorganizowało VII i VIII edycję konkursu „Kochajmy nasze małe ojczyzny” dla uczniów ze szkół gimnazjalnych na terenie powiatu poznańskiego. Celem konkursu było:

- zdobywanie i pogłębianie wiedzy dotyczącej ochrony środowiska i ochrony przyrody na terenie powiatu poznańskiego,
- zdobywanie i pogłębianie wiedzy ogólnej przez uczestników konkursu na temat powiatu poznańskiego jako „małej ojczyzny”,
- rozbudzenie i pogłębianie zamiłowania oraz szacunku dla środowiska i przyrody,
- poznanie form ochrony przyrody na terenie powiatu,
- uaktywnienie młodzieży oraz kadry pedagogicznej do działań na rzecz ochrony środowiska lokalnego,
- integracja uczniów oraz wymiana doświadczeń między szkołami gimnazjalnymi powiatu poznańskiego.

W celu przystąpienia do konkursu, należało wypełnić i odesłać do Starostwa Powiatowego kartę zgłoszeniową. Konkurs przebiegał w trzech etapach:

- szkolnym – uczniowie, którzy zgłosili się do udziału, pisali test pod nadzorem komisji szkolnej w wyznaczonym terminie, wspólnym dla wszystkich uczestników konkursu. Komisja sprawdzała niniejsze testy i przesyłała do komisji powiatowej protokół, w którym wskazywano trzech najlepszych uczniów (w obrębie szkoły) wraz z ilością uzyskanych punktów,
- gminnym – rywalizacja przebiegała pomiędzy szkołami w obrębie danej gminy. O przejściu do następnego etapu szkoły w danej gminie decydowała ilość punktów zdobytych przez trzech najlepszych uczniów z testu na etapie szkolnym. W przypadku zgłoszenia się tylko jednej szkoły w danej gminie, uczestnicy automatycznie kwalifikują się do etapu powiatowego konkursu,
- powiatowym – rywalizacja przebiegała pomiędzy 3-osobowymi reprezentacjami szkół z danej gminy; na tym etapie należało przystąpić do kolejnego testu.

Każdy uczestnik konkursu otrzymywał dyplom. Natomiast zdobywcy I, II i III miejsca, wraz z opiekunami, otrzymywali nagrody rzeczowe o zróżnicowanej wartości pieniężnej.

W roku 2016 udział w konkursie wzięło 12 szkół gimnazjalnych z terenu powiatu poznańskiego, a w roku 2017 uczestniczyło 11 szkół. Wykaz szkół, które zdobyły najlepsze miejsca przedstawia się następująco:

Rok	Nazwa szkoły	Zajęte miejsce
2016	Gimnazjum nr 2 w Luboniu	I
	Gimnazjum im. Polskich Noblistów w Baranowie	II
	Gimnazjum im. Kochanowskiego w Murowanej Goślinie	III
2017	Szkoła Podstawowa nr 2 w Murowanej Goślinie	I
	Zespół Szkół w Kleszczewie	II
	Szkoła Podstawowa w Słuszczewie	III

Koszty związane z zakupem nagród oraz poczęstunkiem dla uczestników konkursu wyniosły w 2016 roku - 4.904,08 zł, a w 2017 roku - 5.987,52 zł.

Szkolenia z zakresu ochrony środowiska i przyrody

W dniach 19-20 maja 2016 roku odbyła się, zorganizowana przez pracowników Starostwa, konferencja dotycząca ochrony i zagrożeń środowiska. Uczestnikami byli funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu oraz Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej. Spotkanie poświęcono omówieniu najbardziej aktualnych, a zarazem problemowych zagadnień z zakresu ochrony środowiska. Poruszono takie zagadnienia jak: transport odpadów, magazynowanie odpadów niebezpiecznych, działania ratownicze związane z przewozem i magazynowaniem materiałów niebezpiecznych, kontrole w ochronie środowiska, działania Policji po wystąpieniu zagrożeń środowiska, skutki nawałnic.

W czasie spotkania zostało podpisane trójstronne porozumienie pomiędzy Powiatem, a Policją i Państwową Strażą Pożarną, na mocy którego strony zobowiązały się do stałej współpracy w zakresie wypracowania form i metod przeciwdziałania zagrożeniom związanym z ochroną środowiska.

Kolejnym wydarzeniem była konferencja zorganizowana w dniu 8 listopada 2016 r. w Starostwie Powiatowym. Tematy, które były przedstawiane to m.in. spalanie odpadów, kontrole warsztatów i stacji demontażu pojazdów, współpraca WIOŚ z Policją, przewóz zwierząt, awarie związane z emisjami do powietrza.

Ostatnim wydarzeniem w 2016 roku związanym z edukacją ekologiczną było szkolenie dla sołtysów zorganizowane w dniach 24-25 listopada. Uczestnikom zostały przedstawione następujące zagadnienia: gospodarka wodna w powiecie poznańskim, problemy z zagospodarowaniem odpadów,

usuwanie drzew i krzewów, wyłączenie gruntów rolnych z produkcji, kontrole w ochronie środowiska, transport zwierząt, a także działania Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego. Koszt związany z organizacją ww. szkoleń wyniósł 34.973,80 zł.

W 2017 roku podjęto następujące działania:

- w dniach 6-7 kwietnia i 16-17 listopada odbyły się kolejne tury szkoleń dla sołtysów poruszające tematykę z roku 2016;
- w dniach 25-26 maja organizowano konferencję dla służb mundurowych. Omówione zostały takie zagadnienia jak: problemy z zagospodarowaniem i spalaniem odpadów, ochrona powietrza, usuwanie drzew i krzewów w świetle zmian przepisów, policja a wybrane zagrożenia ochrony środowiska, współdziałanie służb i inspekcji przy zwalczaniu chorób zakaźnych (ASF, HPAI), zagrożenia związane z wystąpieniem powodzi lub suszy oraz działania ratownicze PSP podczas tych zjawisk;
- w dniu 20 października zorganizowano konferencję w Starostwie Powiatowym, w trakcie której wykłady wygłosili m.in. „łowcy burz” ze Stowarzyszenia Skywarn Polska. Podczas spotkania omówiono następujące zagadnienia: możliwości wykorzystania informacji dostępnej na stronach IMiGW i innych europejskich służb hydrologiczno-meteorologicznych do monitorowania ekstremalnych zjawisk pogodowych, sposoby ostrzegania ludności przed burzami w Polsce, działania Miasta Poznania związane z likwidacją nielegalnie składowanych odpadów chemicznych, działania prewencyjne i operacyjne w firmie składującej odpady niebezpieczne w Poznaniu (zakres działań ratownictwa chemiczno-ekologicznego przy tego typu zdarzeniach) oraz procedur reagowania kryzysowego w Policji. W konferencji uczestniczyli m.in. Policja, Straż, przedstawiciele gmin, powiatów i zarządzania kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego i Miasta Poznania.

Całkowity koszt ww. zadań wyniósł 51.419,50 zł

Pogłębianie świadomości społecznej o negatywnym wpływie hałasu na człowieka

W latach 2016-2017 nie podjęto działań związanych z realizacją niniejszego zadania.

Działania związane z edukacją ekologiczną i ochroną środowiska podjęte przez szkoły lub placówki
prowadzone przez Powiat Poznański

Zespół Szkół w Kórniku, ul. Poznańska 2

Działanie	Data	Koszt
Zajęcia w Ogrodzie Zoologicznym, Afrykarium i Ogrodzie Japońskim we Wrocławiu	25.05.2016	
Zajęcia terenowe w Parku Narodowym „Ujście Warty” – obserwacja i rozpoznawanie ptaków podczas jesiennych przelotów, wykład na temat parku, ćwiczenia	11.10.2016	1.900 zł środki finansowe pozyskane na organizację zajęć pozalekcyjnych z Powiatu Poznańskiego i z Urzędu Miasta i Gminy Kórnik
Prowadzenie przez młodzież licealną stoiska naukowego „Młodzi Naukowcy” w Kórnickim Arboretum – pokaz doświadczeń, edukacja gości odwiedzających park	maj 2016, 2017	brak
Zajęcia na terenie Wielkopolskiego Parku Narodowego – wykład na temat Parku, zajęcia w muzeum przyrodniczym, zajęcia terenowe na ścieżce edukacyjnej Jezioro – Osowa Góra	27.09.2017	784 zł Środki finansowe pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy Kórnik
Zajęcia na terenie Rogalińskiego Parku Krajobrazowego – rola starych drzew w krajobrazie parku, ochrona dębów i chronionych owadów na przykładzie kozioroga dębosza	26.10.2017	625 zł Środki finansowe pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy Kórnik
Udział w wykładach i pokazach prowadzonych przez pracowników naukowych Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku. Wykłady związane z edukacją ekologiczną i ochroną środowiska dotyczyły m. in.: - zasady zbioru roślin przeznaczonych do kolekcji zielnikowej – pokaz z elementami wykładu - typy związków mykoryzowych – wykład	2016, 2017	brak
Udział w Olimpiadzie Ekologicznej	2016, 2017	brak

Zespół Szkół im. Adama Wodźiczki w Mosinie

Działanie	Data	Koszt
Realizacja projektów edukacyjno-ekologicznych: Rajd jesienny szlakiem WPN, „Dzień Ziemi”, „Dzień Patrona prof. Adama Wodźiczki”, inscenizacja teatralna tematyce ekologicznej, „Światowy Dzień Ochrony Środowiska”, „Międzynarodowy Dzień Świadomości Zagrożenia Hałasem”	wrzesień, marzec, kwiecień	koszty własne
Współpraca ze Schroniskiem dla zwierząt	współpraca stała	koszty własne
Współpraca z firmą REBA; współpraca	współpraca	koszty poniesione przez

z Fundacją Biblioteka Ekologiczna i Eko-Unia	stała	REBA, Biblioteka Ekologiczna, Eko-Unia
Konkursy wewnątrzszkolne kształtujące postawy proekologiczne	wrzesień-czerwiec	koszty własne
Ekspozycje o tematyce ekologicznej i prozdrowotnej, wernisaże prac plastycznych i wystawy fotografii	przez cały rok szkolny	koszty własne
Projekty z okazji „Dnia Dużego Dziecka” – „Zdrowy styl życia i aktywny wypoczynek w kontakcie z przyrodą”	czerwiec	koszty własne

Zespół Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie

Działanie	Data
Kółko przyrodnicze - motywy i koncepcje ochrony przyrody, sposoby ochrony przyrody w Polsce, formy międzynarodowej ochrony; cykl wykładów i prac badawczych oraz doświadczeń wykonywanych przez uczniów. Liczba uczestników: 26 osób	rok szkolny 2016/2017, 2017/2018
Cykliczne sprzątanie okolic budynków szkoły - w Murowanej Goślinie i Bolechowie. Liczba uczestników: wszyscy uczniowie z wychowawcami	tygodniami/klassy z wychowawcą, rok szkolny 2016/2017, 2017/2018
Tajemnice ekologii: rozpoznawanie gatunków roślin i zwierząt w naszej okolicy (zajęcia terenowe i praca z kluczami do oznaczania gatunków). Liczba uczestników: 9 osób	wrzesień 2017r. - luty 2018r.
Sposoby ochrony przyrody - projekt uczniów na lekcjach biologii w Branżowej Szkole I Stopnia: opracowanie wskazanego obiektu/obszaru chronionego, wykonanie prezentacji oraz wystąpienia, zadania dla klasy oraz referatu	marzec - kwiecień 2018r.
„Zespół Klimatio” – rozpoznawanie i zimowe liczenie ptaków. Liczba uczestników: 12 osób	2 tygodnie - grudzień 2017r./styczeń 2018r.
Projekt „Natura 2000” w mojej okolicy – poszukiwanie i katalogowanie obszarów objętych ochroną „Natura 2000” w gminie Murowana Goślina. Liczba uczestników: 60 osób	czerwiec 2017r. i wrzesień 2017r.

Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Puszczykowie

Działanie	Data	Koszt
Cykliczne, organizowane w kolejnych latach szkolnych wycieczki przedmiotowe (np. geografia, biologia) z wykorzystaniem oferty zajęć dydaktycznych Polskich Parków Narodowych	cyklicznie	wycieczki finansują rodzice uczniów, koszt zajęć dydaktycznych finansowany jest także z pieniędzy uzyskiwanych na działalność kół zajęć pozalekcyjnych w szkole (ok. 3 tys. zł rocznie)
Zajęcia terenowe poświęcone przyrodzie WPN (geografia, biologia) przy współpracy z Stacją	cyklicznie	finansują rodzice uczniów, koszt zajęć dydaktycznych

Ekologiczną w Jeziorach (w kolejnych latach szkolnych)		finansowany jest także z pieniędzy uzyskiwanych na działalność kół zajęć pozalekcyjnych w szkole (ok 1 tys. zł rocznie)
Wiosenne rajdy piesze po szlakach WPN w kolejnych latach szkolnych	kwiecień/maj	bez kosztów
Spotkania w kolejnych latach szkolnych z przyrodnikami w ramach działalności kół zajęć pozalekcyjnych np. z ornitologiem, z podróżnikiem	październik	prelekcje finansowane ze środków Rady Rodziców szkoły lub z funduszy pozyskanych na działalność kół zajęć pozalekcyjnych (ok. 100 zł)
Udział uczniów w etapach szkolnych i wyższych Olimpiady Wiedzy Ekologicznej i konkursów przyrodniczych: konkursu Eko-Planeta, Salamandra w kolejnych latach szkolnych	cały rok szkolny	bez kosztów
W szkole prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów	cały rok szkolny	bez kosztów
Postery tematyczne w gablotach korytarzy szkolnych.	cały rok szkolny	bez kosztów
Zajęcia edukacyjne w poznańskim ZOO i Palmiarni cyklicznie w kolejnych latach szkolnych.	wiosna/jesień	koszty biletów wstępu i zajęć pokrywają rodzice uczniów, częściowo ze środków pozyskanych na działalność kół zajęć pozalekcyjnych (ok 200 zł)

Zespół Szkół nr 1 w Swarzędzu

Działanie	Data
Wycieczki dydaktyczne: - Nowe Zoo w Poznaniu – celem był poszerzenie wiedzy na temat różnorodności biologicznej i gatunków zagrożonych wyginięciem oraz form ochrony realizowanych przez ogrody zoologiczne. Udział dwóch klas ZSZ, - „Wagary z nauką” – na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu – uczniowie dwóch klas Technikum zapoznali się z rodzajami, funkcjami gleby oraz jej znaczeniem dla ekosystemu, - Palmiarnia Poznańska – uczniowie klasy Technikum Gastronomicznego zapoznali się z formami ekologicznymi roślin, poznali gatunki wykorzystywane przez człowieka oraz znaczenie roślin w przyrodzie i gospodarce człowieka, - tereny leśne wokół Jeziora Swarzędzkiego – uczniowie czterech klas ZSZ w ramach lekcji biologii i geografii odbyli wycieczkę, której celem było poznanie różnorodności biologicznej tych terenów. Zwrócono uwagę na wpływ człowieka na środowisko oraz działania mające na celu zachowanie równowagi ekologicznej	maj 2017 marzec 2017 kwiecień 2016, kwiecień 2017 maj 2016, maj 2017
Sprzątanie terenów zielonych: - sprzątanie terenów zielonych wokół Jeziora Swarzędzkiego w ramach obchodów Dnia Ziemi przez uczniów czterech klas wraz z wychowawcami, - sprzątanie najbliższej okolicy szkoły	kwiecień 2016 kwiecień 2017

Zespół Szkół nr 2 w Swarzędzu

Działanie	Data	Koszt
Lekcje biologii : ochrona przyrody w klasach pierwszych	maj/ czerwiec 2016/ 2017/2018	
Lekcje biologii: ekologia z elementami ochrony środowiska w klasach przyrodniczych	marzec/ kwiecień 2016/2017/2018	
Wycieczka do Zoo w Poznaniu – Gatunki zwierząt zagrożone i pod ochroną	22.06.2017	
Wykład nauczyciela akademickiego z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu- „Najazd Obcych” dotyczący gatunków inwazyjnych	1.12.2017	
Warsztaty w Palmiarni Poznańskiej - formy ekologiczne roślin	15.01.2018	
Wykład nauczyciela akademickiego z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu- „Oddychający las” dotyczący źródeł energii	1.02.2018	
Zajęcia : ekologia wód – Hydropolis Wrocław	7.03.2018	
Warsztaty : „Betonowa krowa” dotycząca produkcji biogazu na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu – udział w zajęciach „Wagary z przyrodą”	21.03.2018	koszt transportu 500zł

Zespół Szkół im. Jadwigi i Władysława Zamoyskich w Rokietnicy

Działanie	Data
Zajęcia terenowe na obszarze Wielkopolskiego Parku Narodowego (przybliżenie młodzieży zasad i form ochrony przyrody, poznanie walorów przyrodniczych WPN) ok. 40 osób	maj 2017
Szkolny rajd nad Jezioro Pamiątkowskie (uwrażliwienie młodzieży na potrzeby działań w zakresie zachowania bioróżnorodności, czystości środowiska, w tym przede wszystkim zbiorników wodnych na obszarach rolniczych) ok. 120 osób	czerwiec 2017
Przygotowanie przez młodzież prezentacji, plakatów dot. parków narodowych w Polsce (prace wykonywane w ramach projektów klasowych) ok. 30 osób	marzec, maj 2017
Realizacja podstawy programowej z geografii w ramach prowadzonych zajęć w zakresie zrównoważonego rozwoju, odnawialnych źródeł energii, ochrony przyrody, wpływu człowieka i jego działalności na różne komponenty środowiska. Wszyscy uczniowie.	cały okres
Ponadto: Przygotowania młodzieży klasy II realizującej program rozszerzony z biologii do XXXIII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej, która odbyła się 10.01.2018 r.; projekcja filmów edukacyjnych z zakresu ochrony przyrody Polski, zagrożeń bioróżnorodności i alternatywnych źródeł energii dla uczniów klas realizujących program biologii w zakresie podstawowym; prace projektowe z uczniami „Rośliny i zwierzęta prawnie chronione w Polsce”.	
Zespół Szkół im. Jadwigi i Władysława Zamoyskich w Rokietnicy Technikum w Poznaniu	

Wycieczka na składowisko odpadów komunalnych do Suchego Lasu, zapoznanie z budową instalacji do odzysku odpadów biodegradowalnych – Biokompostownią	październik 2016
Fundacja Ekologiczna „Zielona Akcja” – konferencja pn. „Zadrzewienia na obszarach wiejskich dla ochrony bioróżnorodności i klimatu – rola, znaczenie, nowe kierunki oraz inspirujące praktyki działań w aspekcie zmian klimatu”. Konferencja zorganizowana w ramach projektu „Zadrzewienia śródpolne dla ochrony bioróżnorodności i klimatu” przy współpracy z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego. Miejsce: Ogród Botaniczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	16 października 2017 r.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Mosinie

Zadanie	Działanie	Data	Koszt
Regaty żeglarskie- zasięg wojewódzki	Zapoznanie ze środowiskiem wodnym jezior WPN oraz zasadami ochrony środowiska	czerwiec 2016 czerwiec 2017	3.000 zł + 3.000 zł
Projekt „ŚCIEŻKAMI WPN” Projekt skierowany jest do uczniów klas I-III szkoły podstawowej z lekką niepełnosprawnością intelektualną i jest zgodny z podstawą programową edukacji wczesnoszkolnej. Cel - uświadomienie uczniom roli parku narodowego i zasad obowiązujących na jego terenie - rozbudzenie zainteresowań przyrodniczych - popularyzowanie wiedzy na temat zwierząt WPN i ich środowiska życia - uświadamianie uczniom konieczności ochrony przyrody: roślin i zwierząt na terenie WPN - rozwijanie potrzeby kontaktu z przyrodą oraz uwrażliwienie na jej piękno - rozwijanie umiejętności obserwacji środowiska naturalnego i samodzielnego wnioskowania - integrowanie uczniów podczas wspólnych zajęć	1.Zwierzęta zamieszkujące WPN i ich tryb życia – lekcja otwarta. 2. Wycieczka do Konstantynowa – lekcja: Zwierzęta zamieszkujące WPN i ich tryb życia. Dokarmianie zwierząt żyjących w lesie w czasie zimy 3.Zbiórka warzyw dla zwierząt zamieszkujących WPN. 4.Wycieczka do Konstantynowa – lekcja: Czym odżywiają się zwierzęta zamieszkujące 5.Wycieczka do Konstantynowa – lekcja: „Szukamy śladów zajączka i innych zwierząt” – 6.Rozpoznawanie śladów zwierząt zamieszkujących WPN. 7. Konkurs plastyczny „Zwierzęta zamieszkujące tereny WPN”. 8.Konkurs wiedzy „Co wiemy o zwierzętach zamieszkujących WPN?” 9.Wycieczka do Konstantynowa – lekcja: Ptaki zamieszkujące WPN i ich tryb życia. Dokarmianie ptaków w czasie zimy . 10.Lekcja otwarta: „Czy pomożemy im przetrwać zimę?” 11. Szkolny konkurs plastyczny „Ptaki WPN	od stycznia 2016 do grudnia 2017	1.000zł

Program edukacyjny: Wybieram wodę	1.Lekcje promujące picie wody zamiast słodkich, gazowanych napojów; spotkanie na lekcji otwartej przygotowanej przez uczennice 2. Wizyta w przedszkolu nr 2 Wesołe Skrzaty – przygotowanie zajęć promujących picie smakowych wód owocowych, wykonanych z owoców . Wspólna zabawa i prezentacja piosenek	kwiecień 2016 - maj 2017	150 zł
Projekt międzynarodowy: Szkół dla ekorozwoju – prowadzącego do uzyskania certyfikatu Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej I-VI 2017 uzyskania certyfikatu Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej I-VI 2017	1.przygotowanie gazetki, 2.przeprowadzenie lekcji dotyczących recyklingu i segregowania odpadów, 3.warsztaty wykonania papieru czerpanego, konkurs na ekoznak – współpraca ze szkołą w Krosinku. 4. Wdrożenie segregowania i zbiórki makulatury w szkole i oszczędnego gospodarowania papierem. 5. Cotygodniowe zbieranie i ważenie papieru w szkole. 6.Przygotowanie prezentacji – sprawozdania z realizacji projektu i przeprowadzenie i opracowanie audytu.	styczeń – czerwiec 2017	300 zł
Akcja Sprzątanie świata	Cykliczna akcja sprzątania śmieci nad kanałem z uczniami	2016 2017	-
Dzień Ziemi	IV 2017 Dzień Ziemi – „Chrońmy wodę i jego mieszkańców” lekcja otwarta	2016r	100 zł
Lekcja w ogrodzie ekologicznym w Wirach	Wycieczka do Ogrodu Ekologicznego Gładysiakowie w Wirach. Lekcja poglądowa- zapachy i barwy jesieni	październik 2017	150 zł
projekt edukacyjny- „Ogród pełen ziół”	Zaprojektowany ogród ziołowy-ekologia w ogródku W ogrodzie rośnie tymianek, bazylia, mięta i inne zioła	od września 2016 do teraz	200 zł

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych w Owińskach

Działanie	Data	Koszt
Spotkanie o tematyce przyrodniczej dla klas szkoły podstawowej i gimnazjum prowadzone przez zaproszonych gości z Wielkopolskiego Parku Narodowego	styczeń 2017	wydatkowane środki finansowe: rok 2016: 500 zł rok 2017: 450 zł

Udział ekouczniów w Ogólnopolskim Konkursie Ekologicznym EKO PLANETA	marzec 2017	
Organizacja przez koło Ekouczni corocznych przedstawień z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi dla całej społeczności szkolnej. Tytuły przedstawień: „Zanieczyszczające powietrze” oraz „Ekologiczny teleekspres”	czerwiec 2016	
Spotkania cykliczne koła ekologicznego Ekouczni	2016, 2017	
Wycieczka dydaktyczna do Bydgoszczy do Muzeum Historii Mydła i Brudu, gdzie uczniowie wzięli udział w warsztatach mydlarskich oraz poznali historię powstawania mydła i korzystania z niego przez wieki.	październik 2017	
Udział w powiatowym konkursie ekologicznym „Kochajmy nasze małe ojczyzny”, organizowanym przez Starostwo Powiatowe w Poznaniu,, w etapie szkolnym oraz powiatowym	listopad 2016, listopad 2017	
Zajęcia „Bezpieczne ferie zimowe”, gazetka tematyczna	styczeń 2017	
Konkurs plastyczny „Ekologiczna kartka świąteczna”	grudzień 2016	
Zajęcia edukacyjne związane z ochroną przyrody w Centrum Edukacji Ekologicznej w Jeziorach	listopad 2016	
Konkurs plastyczny „Pocztówki z leśnej wędrówki”, zdobycie dwóch wyróżnień	listopad 2016	
Warsztaty robienia świec ekologicznych dla Ekouczniów	październik 2016	
Gazetki tematyczne związane z ekologią, ochroną przyrody i środowiska, segregacją odpadów i zanieczyszczeniem powietrza	2016, 2017	

Udział pracowników Starostwa Powiatowego w Poznaniu w szkoleniach, kursach, konferencjach
z zakresu ochrony środowiska

W związku z dynamicznymi zmianami przepisów prawnych, na podstawie których pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa prowadzą postępowania administracyjne, konieczne jest stałe podnoszenie ich kwalifikacji, w tym uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach, konferencjach czy seminariach z zakresu ochrony środowiska. W latach 2016-2017 dotyczyły one m.in. gospodarki odpadami, usuwania drzew i krzewów, wydatków strukturalnych w sektorze publicznym, gospodarki wodno-ściekowej w świetle nowelizacji przepisów, prawnych aspektów ochrony powietrza, ochrony gruntów rolnych i leśnych w obszarze zwartej zabudowy, gospodarki niskoemisyjnej w rozwoju Wielkopolski, dostępu do informacji publicznej, polityki ochrony środowiska na obszarach miejskich, nowych przepisów w zakresie oceny zanieczyszczeń gleby i ziemi, kodeksu postępowania administracyjnego po nowelizacji, udostępniania informacji o środowisku, aspektów prawno-administracyjnych i środowiskowych terenów objętych ruchami masowymi ziemi,

transferu wiedzy w dziedzinie zrównoważonego wykorzystania energii, nowych zasad gospodarowania zasobami wód, smogu – efektywna walka z problemem.

Prowadzenie publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje
o środowisku i jego ochronie

Dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach, które prowadzi się w formie elektronicznej. Organ administracji obowiązany do prowadzenia wykazu udostępnia go w Biuletynie Informacji Publicznej.

Na stronie internetowej Powiatu Poznańskiego www.bip.powiat.poznan.pl w zakładce „Rejestry publiczne, inne rejestry i wykazy”, zamieszczony jest Rejestr dokumentów zawierających informacje o środowisku oraz Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie

Na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organy administracji są obowiązane do udostępniania każdemu informacji o środowisku i jego ochronie znajdujących się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone. Udostępnieniu, o którym mowa powyżej, podlegają informacje dotyczące:

- 1) stanu elementów środowiska, takich jak: powietrze, woda, powierzchnia ziemi, kopaliny, klimat, krajobraz i obszary naturalne, w tym bagna, obszary nadmorskie i morskie, a także rośliny, zwierzęta i grzyby oraz inne elementy różnorodności biologicznej, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane, oraz wzajemnych oddziaływań między tymi elementami;
- 2) emisji, w tym odpadów promieniotwórczych, a także zanieczyszczeń, które wpływają lub mogą wpłynąć na elementy środowiska, o których mowa w pkt 1;
- 3) środków, takich jak: środki administracyjne, polityki, przepisy prawne dotyczące środowiska i gospodarki wodnej, plany, programy oraz porozumienia w sprawie ochrony środowiska, a także działań wpływających lub mogących wpłynąć na elementy środowiska, o których mowa w pkt 1, oraz na emisje i zanieczyszczenia, o których mowa w pkt 2, jak również środków i działań, które mają na celu ochronę tych elementów;
- 4) raportów na temat realizacji przepisów dotyczących ochrony środowiska;
- 5) analiz kosztów i korzyści oraz innych analiz gospodarczych i założeń wykorzystanych w ramach środków i działań, o których mowa w pkt 3;

6) stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi, oraz stanu obiektów kultury i obiektów budowlanych - w zakresie, w jakim oddziałują na nie lub mogą oddziaływać:

- a) stany elementów środowiska, o których mowa w pkt 1, lub
- b) przez elementy środowiska, o których mowa w pkt 1 - emisje i zanieczyszczenia, o których mowa w pkt 2, oraz środki, o których mowa w pkt 3.

Informacje powyższe udostępnia się w formie ustnej, pisemnej, wizualnej, dźwiękowej, elektronicznej lub innej - na pisemny wniosek. Od podmiotu żądającego informacji o środowisku i jego ochronie nie wymaga się wykazania interesu prawnego lub faktycznego, w związku z czym każdy może złożyć taki wniosek.

Wyszukiwanie i przeglądanie w siedzibie organu administracji dokumentów wyszczególnionych w publicznie dostępnym wykazie jest bezpłatne. Natomiast za wyszukiwanie informacji, a także za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie – pobiera się opłaty w wysokości wskazanej w rozporządzeniu.

W 2016 roku zostały złożone 274 wnioski o udostępnienie informacji o środowisku, natomiast w 2017 roku – 318 wniosków.

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w latach 2016-2017 również udzielał informacje o środowisku i jego ochronie w następującym zakresie – przykłady:

- raporty wygenerowane z Wojewódzkiego Systemu Odpadowego w zakresie ilości odpadów, podmiotów prowadzących gospodarkę odpadami oraz informacje o wydanych pozwoleniach,
- raporty wygenerowane z systemu SOZAT zawierające informacje o emisji gazów i pyłów do powietrza, poborze wód i wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz opłatach produktowych,
- informacje na temat decyzji wydanych przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego w zakresie jego kompetencji,
- informacje dotyczące obszarów chronionego krajobrazu,
- raporty dotyczące pomiarów emisji substancji do powietrza,
- pomiary hałasu.

X. Promocja walorów przyrodniczych i turystycznych powiatu

Promocja walorów przyrodniczych powiatu w mediach, na stronach internetowych i na imprezach masowych

Promocja walorów przyrodniczych powiatu poznańskiego zrealizowana została poprzez:

- publikację w 2016 r. w formie dodatku w Gazecie Wyborczej rodzinnej gry planszowej „Perły Powiatu Poznańskiego” za kwotę 19.987,50 zł, opatrzonej grafikami powiatu poznańskiego. Gra pozwala na lepsze poznanie terenu powiatu poznańskiego;

- cykl reportaży podróżniczo-dziennikarskich po powiecie „Lato w powiecie poznańskim” na łamach Gazety Wyborczej w 2016 roku. Zawierał on doświadczenia reporterów przemierzających powiat poznański – gdzie pojechać, jak dojechać, co zobaczyć w danym miejscu. Koszt przedsięwzięcia wyniósł 5.412,00 zł;
- akcję edukacyjną pn. „Nie dla smogu – czysty powiat” na łamach Głosu Wielkopolskiego promującą przyjazne środowisku rozwiązania grzewcze, przeprowadzoną w 2016 roku za kwotę 19.250,00 zł. W 12 wydaniach Głosu zamieszczane były informacje zbliżające czytelnikom tematy związane z zanieczyszczeniem powietrza. Dziennikarze poszukiwali odpowiedzi na pytania jaki wpływ na czystość powietrza mają różne rodzaje ogrzewania oraz co wpływa na zanieczyszczenie powietrza, a także przedstawiali rozwiązania. Eksperti

opowiadali jak z problemem smogu radzą sobie inne kraje, a także ile kosztują nowoczesne i ekologiczne systemy ogrzewania;

- udzielenie dotacji na zadania z zakresu turystyki zlecone do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za zasadach określonych w otwartym konkursie ofert – w 2016 roku wykonano 19 zadań za kwotę 92.249,70 zł, a w 2017 roku było ich 22 za kwotę 109.982,72 zł;
- wydanie w latach 2016-2017 publikacji: Powiat Poznański Przewodnik, Powiat Poznański Rodzinnie, Powiat Poznański Kulturalnie, Powiat Poznański Aktywnie oraz Powiat Poznański Smakowicie z mapą turystyczną powiatu poznańskiego. Koszt zadania wyniósł 230.265,00 zł;
- realizację w 2017 roku audycji „Radiowy Atlas Powiatowej 17” na antenie Regionalnej Rozgłośni Polskiego Radia w Poznaniu (do niedawna Radia Merkury) za kwotę 129.999,36 zł, z których około połowa poświęcona była turystyce i rekreacji w powiecie poznańskim;
- prowadzenie strony www.powiat.poznan.pl, która zawiera informacje związane z przyrodą (parki, obszary chronione) i turystyką (szlaki, wydarzenia turystyczne i rekreacyjne);
- emisję cyklicznych audycji telewizyjnych „Powiat Poznański - Powiatowa 17” na antenie TVP Poznań w latach 2016-2017, z których część (według szacunku ok. 10%) tematów poświęcona była turystyce, rekreacji, przyrodzie oraz projektom mającym na celu ochronę środowiska. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 1.137.028,21 zł.

Wielkopolski Rajd z kijkami i rowerami po Wielkopolskim Parku Narodowym

W dniu 7 października 2016 roku odbył się IV Wielkopolski Rajd Integracyjny Osób Niepełnosprawnych „Rowerami i z kijkami po Wielkopolskim Parku Narodowym”, organizowany przez Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Mosinie przy wsparciu Powiatu Poznańskiego, Wielkopolskiego Parku Narodowego oraz Ośrodka Sportu i Rekreacji w Mosinie. Impreza odbyła się pod patronatem Starosty Poznańskiego Jana Grabkowskiego.

W imprezie udział wzięli zawodnicy z Warsztatów Terapii Zajęciowej z Grodziska Wielkopolskiego, Zespołu Szkół Specjalnych im. M. Konopnickiej w Kościanie, Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im Z. Tylewicza w Poznaniu, Domu Pomocy Maltańskiej z Puszczykowa, Szkoły Podstawowej w Pecnej, Warsztatów Terapii Zajęciowej „Przyjaciele” w Poznaniu, Środowiskowego Domu Samopomocy w Śremie, Warsztatów Terapii Zajęciowej „Pomost” w Poznaniu, Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im J. Korczaka w Mosinie.

Uczestnicy Rajdu wyruszyli z parkingu leśnego w Puszczykowie. Zawodnicy mieli do pokonania malowniczą trasę wzdłuż Warty. Grupa nordic walking, licząca 58 zawodników pokonała dystans 10 km, natomiast rowerowa w liczbie 27 zawodników pokonała 16 km dojeżdżając do Kątnik. Po przekroczeniu mety, każdy zawodnik otrzymał unikatowy medal wykonany podczas Warsztatów Garncarskich przez podopiecznych SOSW im. J. Korczaka w Mosinie. Na zmęczonych sportowców czekało ognisko i pyszna grochówka. Odbędzie się również loteria fantowa. Na zakończenie udanego dnia spędzonego w aktywny sposób dyrektor SOSW w Mosinie Pani Bożena Mazur oraz wicedyrektor Pani Renata Pawłowicz wręczyły pamiątkowe dyplomy oraz nagrody ufundowane przez Powiat Poznański.

Natomiast V Wielkopolski Rajd Integracyjny Osób Niepełnosprawnych „Rowerami i z kijkami po Wielkopolskim Parku Narodowym” odbył się 6 października 2017 r. W imprezie udział wzięli zawodnicy z Warsztatów Terapii Zajęciowej w Grodzisku Wielkopolskim, Zespołu Szkół Specjalnych im. M. Konopnickiej w Kościanie, Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Z. Tylewicza w Poznaniu, Domu Pomocy Maltańskiej w Puszczykowie, Szkoły Podstawowej w Pecnej, Zespołu Szkół Specjalnych w Wągrowcu, Domu Pomocy Społecznej w Kórniku oraz gospodarze, czyli zawodnicy ze Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego im. Janusza Korczaka w Mosinie.

Zakaz poruszania się po terenach leśnych z powodu wichury, która przeszła nad Wielkopolską w nocy z 5 na 6 października wymusił na organizatorach niespodziewaną zmianę trasy rajdu. Dzięki szybkiej reakcji, dobrej organizacji i współpracy, a także życzliwej pomocy pracowników Wielkopolskiego Parku Narodowego, rajd przebiegł sprawnie i w miłej atmosferze.

W imprezie wzięło łącznie udział około 100 zawodników w dwóch konkurencjach: nordic walking oraz rowery. Zawodnicy uczestniczyli w grach i zabawach na świeżym powietrzu, przeszli ścieżką dydaktyczną. Odbyły się także liczne konkursy.

XI. Podsumowanie

Dokonując analizy zadań służących realizacji wyznaczonych celów zawartych w dziewięciu obszarach interwencji określonych w „Programie ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2016-2020”, stopień ich realizacji w okresie sprawozdawczym, czyli w latach 2016-2017, w odniesieniu do zadań inwestycyjnych można określić jako zadowalający. Część zadań została zrealizowana zgodnie z przyjętym harmonogramem, a część z nich została przełożona na kolejne lata. Głównym powodem niewykonania ich w zaplanowanym czasie był brak środków na realizację. Zadania te wymagały dużych nakładów finansowych, dlatego ich realizacja była często uzależniona od pozyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych. Jednym z takich zadań była wymiana urządzeń elektrycznych i oświetlenia na energooszczędne, wymiana baterii i urządzeń na wodooszczędne w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Owińskach oraz Szkole w Murowanej Goślinie.

W odniesieniu do zadań pozainwestycyjnych, czyli m.in. do wydawania różnego rodzaju dokumentów administracyjnych (decyzji, postanowień) oraz przeprowadzania kontroli, stopień ich realizacji można określić jako dobry i bardzo dobry. Działania w tym zakresie realizowane są w sposób ciągły i zgodny z planem.